

Jaslice iz Venezuele

*S tem, da Bog stopi na zemljo,
izpriča svojo neizmerno veličino.*

sv. Terezija Deteta Jezusa

Spoštovani bralci Misijonskih obzorij,

poslavljamo se od leta 2022 in smo pred vrati novega leta 2023. Kot se običajno dogaja, bomo kar nekaj časa potrebovali, da se bomo navadili pisati novo številko. V šestih izdajah Misijonskih obzorij smo vam v tem letu skušali približati utrip misijonskega dela in preko prispevkov naših misijonarjev in misijonark posredovati njihove izkušnje, preizkušnje, težave in tudi lepe trenutke, ki so jih delili z nami. Ob koncu leta se običajno delajo inventure, pregledajo se uspehi in neuspehi preteklega leta in iz zaključnih poročil načrtujejo strategije in pristopi, da bi bilo prihodnje leto boljše. Predvsem to velja za področji gospodarstva in ekonomije, kjer neprestano pregledujejo razvoj in nihanja v doseganju zastavljenih ciljev. Če bi merili delo, ki ga opravljajo naši misijonarji in z njimi vsi njihovi podporniki, bi marsikateri strateg zmajeval z glavo, saj mnogi, če ne vsi, ne bi mogli prikazati kakšnih senzacionalnih vidnih uspehov. Ob pregledu preteklega leta se moramo Bogu zahvaliti za delo vseh misijonarjev in misijonark, ki so skozi leto oznanjali evangelij, pomagali ljudem v težavah in delovali kot usmiljeni Samarijani. Zahvala tudi vsem laičnim misijonarjem in misijonarkam,

ki nesebično darujejo svoj čas in se pridružijo delu v misijonih. Zahvaliti se moramo tudi vsem dobrotnikom in dobrotnicam, ki s svojim darom pomagajo širiti evangelij v svetu.

Hvaležni moramo biti za vse misijonske akcije v preteklem letu: adventno, trikraljevsko, postne akcije in akcijo Krištofove nedelje. Z vsemi smo vsaj delno olajšali delo naših misijonarjev. Hvaležni moramo biti tudi vsem našim bralcem in bralkam, vsem sodelavcem in sodelavkam, ki omogočajo, da Misijonska obzorja izhajajo in čim bolje merijo utrip misijonskega prizadevanja naših misijonarjev. Z njihovimi prispevki bolje razumemo njihov trud, bolečine in načrte. Verujemo in zaupamo, da bo njihova in naša uspešnost drugače ocenjena, kakor je pri ljudeh, saj imamo za ocenjevalca Boga, ki vidi še tisto, kar je človeškim očem skrito in po čemer vsak človek stremlji. Hvaležni moramo biti za vse spodbude in navdihe, ki smo jih od Njega deležni, in se mu iz vsega srca zahvaliti.

Posebno bi se rad zahvalil g. dr. Dragu Ocvirku, upokojenemu rednemu profesorju Teološke fakultete in bivšemu predstojniku katedre za osnovno bogoslovje, ki v tej številki zadnjič redno objavlja svoj prispevek.

Predaval je tudi predmete živih verstev in misiologije. Bil je prvi urednik Misijonskih obzorij in to delo je opravljal 27 let. Če temu dodamo še zadnjih pet let, ko je v vsaki številki objavljal svoje pronicljive misli in nam širil obzorja, to znaša kar 32 let dela v okviru Misijonskih obzorij. Sicer pa ni le urejal in pisal, ampak tudi predaval v misijonih na Salomonovih otokih, kjer je na lastni koži občutil misijonsko poslanstvo in spoznaval radosti in težave misijonskega dela. Misel g. Franca Sodja lahko zaožroži vse naše zahvale: »Človek ni velik zaradi mogočnih, duhovitih besed. Človek je velik po osebni žrtvi, po dobrih delih, po umiranju za bližnjega«. S to mislijo se približajmo božični skrivnosti. Božji Sin prihaja na svet v najbolj revnem okolju in nam s tem kaže na neizmerno Božjo ljubezen, ki jo nam izkazuje. Majhnost in preprostost božičnega dogodka še bolj poudarja prihod in poslanstvo našega Odrašenika. Bogu hvala za preteklo leto in naj Bog blagoslovi leto, ki je pred nami! Želim vam doživeto praznovanje božičnih praznikov in obilo Božjega blagoslova in miru v novem letu 2023.

Pavle Novak CM

Katoliški misijoni | Groblje, Rim, Buenos Aires
1923–1987

Lado Lenček C.M.
urednik KM 1938–1987

Misijonska obzorja
POGLEJ PO SVETO

Izhajajo v Ljubljani
od 1987

MISIJSKO SREDIŠČE SLOVENIJE
SI-1000 Ljubljana, Kristanova 1, Slovenija
Tel.: 01/300 59 50,
E-mail: missio@rkc.si
http://www.missio.si
Uradne ure od ponedeljka do petka od 8^h do 13^h.
Glavni urednik: Pavle Novak, CM
Pomočnica glavnega urednika: Tina Jež
Lektoriranje: MSS

Odgovarja narodni ravnatelj za misijone:
Matjaž Križnar
Oblikovalec: Hanzi Tomažič
Grafična priprava: NEBIA, d. o. o.
Tisk: Para, d. o. o.
Naklada: 4700 izvodov
Če ni posebej omenjeno, so slike od avtorja
prispevka ali iz arhiva MSS.
ISSN 1318-4369

Misijonska obzorja izhajajo šestkrat letno.
Priporočni dar za posamezni izvod je 1,50 EUR.
Celoletni prispevek za MO za leto 2023: 9 EUR, za Evropo
12 EUR, avionska za Ameriko in drugod je 20 USD, 25 CAD.
Vplačila nakazujte na transakcijski račun MSS,
Kristanova 1, Ljubljana, namen nakazila: dar za tisk MO,
št. transakcijskega računa pri NLB:
SI56 0201 4005 1368 933.
Slika na naslovnici: jaslice iz Venezuele

Božična zgodba

PIŠE MATIJA NARED

Jezus se je rodil, ko sta bila Jožef in Marija na poti. Kje se je rodil? V hlevu. Drugje ni bilo prostora zanje. Pa tudi kasneje je tarnal, da nima, kamor bi glavo položil. In kakšni smo glede tega mi? Smo mi boljši gostitelji? Naš odnos do tujcev ni ravno najbolj dobrohoten. V Severni Ameriki zavračajo Južnoameričane, zavračajo pa jih potomci tistih, ki so v Severno Ameriko prišli kot tujci, migranti; v Evropi zavračamo Afričane in vzhodnjake, čeprav smo tudi mi prišli semkaj z vzhodne strani ...

Zgodbe o ljudeh, ki so bili izgnani iz svojih domov, ki so bili prisiljeni oditi od doma, ker bi drugače pomrli zaradi lakote, nasilja ..., ki prihajajo do nas, so le vrh ledene gore, vidne v daljavi. Če pa pogledamo malo bolje, vidimo, da je pravzaprav ves svet v primežu takšnih ali drugačnih prisilnih migracij. Tragedije in dejanska življenja ljudi, ujetih v te migracije, si težko predstavljamo. Siti smo, oblečeni in tuja stiska nam je, kaj pa drugega, tuja. Pa vendar – za kristjane ne bi smelo biti tujcev. Celo Hudiču bi morali dati vodo, če bi bil žejen in bi nas prosil zanj.

Dejstvo je, da po svetu hodi za boljšim jutri več kot 70 milijonov ljudi. Pa naj bežijo pred oboroženimi spopadi, preganjanji, nasilnimi političnimi sistemi, klimatskimi spremembami, ki drastično uničujejo pridelek in vanj vloženo trdo delo njihovih rok ... Ni nujno, da vsi ti ljudje prečkajo meje drugih držav, lahko so le razseljeni po svoji matični državi, pa so vendar brez tega, čemur rečemo dom.

Res je razlika: Jožef je šel v Nazaret, ker se je moral iti tja popisat, migranti pa hodijo v obljubljeni deželo zato, da bi preživel. Da bi preživel oni in njihove družine. Velikokrat pa se lahko zgodi, kot se dogaja v ZDA, da vas po popisu vrnejo, napotijo nazaj, tja, od koder ste zbežali. Zato nekateri najdejo več upanja v ilegali. Amerika ima 10 milijonov nezakonitih prebivalcev, v Italiji živi, recimo, okoli 600.000 neregistriranih pribeglih oseb.

Povejmo še to: razvite države sploh ne sprejemajo veliko migrantov. ZDA sprejmejo 0,6 odstotka svetovne

migrantske populacije. Od vseh imajo migrante še najraje Nemci, ki so sprejeli odstotek beguncev. Seveda je vprašanje, ali gre pri tem za človekoljubje ali le za racionalno zapolnjevanje manka domačih otrok, domače delovne sile. To nam pove, da se migracije pravzaprav dogajajo iz revnih v revne države. Te so: Turčija, Jordanija, Libanon, Pakistan, Iran, Uganda, Etiopija, Kenija, Demokratska republika Kongo ... Torej revni skrbijo za revne. Revni namreč vedo, kaj je lakota. Revni vedo, da je vse, kar lahko izgubijo, njihovo lastno življenje.

Vendar se z največjo svetovno begunsko krizo ne spopadajo niti Sirija niti Južni Sudan niti Ukrajina, kot včasih mi mislimo, temveč Kolumbija; tam je bilo že pred nedavnim registriranih okoli 8 milijonov notranje razseljenih ljudi, mnogo jih je odšlo tudi v tujino. Potem je tu Venezuela. Približno milijon njenih prebivalcev se je preselilo v obmejna kolumbijska mesta, kar je povzročilo skokovit porast nestrpnosti in ksenofobije. Potem

je tu Brazilija, ki jo pesti velikansko notranje razseljevanje. Kombinacija razvojnih projektov (kot so npr. jezovi za hidroelektrarne, rudarske koncesije, zvezne avtoceste), naravnih nesreč in organiziranega nasilja je od leta 2000 povzročila razselitev 7,7 milijona Brazilcev. Tudi države Salvador, Gvatemala in Honduras doživljajo zdaj hude krize zaradi razseljevanja. Ker so poti v obljubljeni deželo (ZDA) težke, se razseljujejo po svojih lastnih državah. Honduras ima tako približno 190.000 notranje razseljenih ljudi, v Salvadorju je bilo zaradi nasilja med letoma 2006 in 2016 razseljenih najmanj 71.500 ljudi. Mehiško spiralno kartelno nasilje in militarizirani odziv vlade sta prav tako sprožila preseljevanje brez primere. Grožnja organiziranega kriminala, ugrabitve, umori, izsiljevanja, prisilno novačenje v organizacije in združbe preprodajalcev mamil ter druge oblike ustrahovanja silijo ljudi, da pakirajo kovčke in iščejo varnejša tla. Konec leta 2017 je bilo po ocenah notranje razseljenih 345.000 Mehčanov. Dodatnih 64.000 jih je zaprosilo za azil v ZDA.

In rešitve?

Tako kot povsod. Deklaracije ne rešujejo perečih problemov, ampak perejo vest. Večinoma gre za »retorične« podpore. Za odpravo temeljnih vzrokov prisilnih migracij, pa naj bo kjer koli na svetu, bi se morale konkretno potruditi tako vlade, zasebni sektor in civilne družbe v posamezni regiji. To pomeni reševati dolgotrajne probleme, povezane s strukturno neenakostjo, hudo revščino, pogosto nekaznovanostjo odgovornih in spiralnim kriminalnim nasiljem, kar oblikuje vzorce prisilnih migracij. To pomeni, da moramo biti dobri z bližnjim. In sicer, kot se reče, tu in sedaj. Ni nujno, da mu ponudimo svoj kavč, verjetno bo za mnoge izmed njih dober tudi naš hlev ali garaža.

Povsod moramo oznanjevati Kristusa

POGOVARJAL SE JE PAVLE NOVAK

Gospod Janko Kosmač je duhovnik koprške škofije in je večji del svojega duhovniškega življenja posvetil delu v misijonih. Deloval je 13 let na Madagaskarju in 22 let na Slonokoščeni obali. V vmesnem času pa je opravljal duhovniško službo v koprski škofiji. Leta 2017 se je dokončno vrnil v Slovenijo in sedaj deluje kot duhovni pomočnik na župniji Opatje Selo na Krasu kljub temu, da je že izpolnil 81 let. Ta kraj in njegova okolica sta nam znana predvsem iz poročil o hudih požarih, ki so prizadeli področje v poletnem času.

Več kot polovico duhovniškega poslanstva si posvetil delu v misijonih. Kako je dozorel tvoj misijonski poklic, kaj te je pripeljalo do te odločitve?

Po posvečenju sva bila v Postojni kaplana skupaj z g. Silvom Česnikom. Po enem letu je Silvo odšel v misijone na Madagaskar. Kar kmalu je zbolel in se odločil za zdravljenje v Sloveniji. Odločil sem se in zaprosil g. škofa Janeza Jenka, da bi ga nadomestil na misijonu za čas njegovega zdravljenja. Škof je moj predlog sprejel. Odpotoval sem na Madagaskar in začel z delom. In tako je to začasno nadomeščanje bolnega misijonarja Silva na Madagaskarju postalo kar 35-letno bivanje in delovanje v misijonih. Gotovo je bilo škofovo dovoljenje ključnega pomena, bolj kot pa moja

naivna misel, da ga bom nadomestil le za kratek čas.

Po 54-ih letih duhovniške službe si izkusil delo na župnijah v koprski škofiji, na Madagaskarju in Slonokoščeni obali. Kako bi opisal največje razlike med njimi in kaj jim je skupnega?

Prav gotovo so razlike med Madagaskarjem in Slonokoščeno obalo. Madagaskar je zelo revna dežela, neprimerno bolj kot pa Slonokoščena obala. Na Madagaskarju gojijo predvsem kavo, nageljnovcve žbice, imajo pa še nekaj nasadov vanilije. Na Slonokoščeni obali pa poleg kave gojijo še kakav. Izredno veliko ga pridelajo. Izvozijo več kot milijon ton surovega kakava in so v samem vrhu svetovne pridelave kakava.

Pomembna je tudi pridelava kavčuka in praktično je vse, kar pridelajo, namenjeno izvozu. Razlike so torej že pri standardu prebivalcev obeh držav. Tudi zdravstvo je na Slonokoščeni obali malo bolje organizirano. Če povlečemo vzporednico na misijonsko delo, prav gotovo tudi drugačen pristop k pastoralni. V obeh primerih pa se je potrebno prilagoditi okoliščinam, saj je način življenja drugačen in tudi navade so drugačne. Potrebno je torej drugače pristopati k oznanjevanju, z drugačnim načinom ljudi navdušiti in opomniti za evangelij. Kar bi na tem področju naredil na Madagaskarju, ne bi bilo primerno na Slonokoščeni obali in obratno.

Če oboje primerjam danes, ko delam na župniji v Opatjem selu, se tudi tukaj prilagajam in se zgledujem po sosednjih župnikih. Kako se približujejo župljanom, kaj je primerno in kaj ne. Gotovo ne bi bilo modro, da bi prenesel način dela od drugod. Iskati je potrebno različne načine, kako oznanjati istega Kristusa, kako sporočati veselo novico v drugačnih okoljih.

Velikokrat govorimo o misijonih, pa imamo v mislih bolj revne države. Tudi Evropa postaja vedno bolj misijonska. Kakšne so tvoje izkušnje in pogledi o misijonih v revnih deželah? Ali so misijonarji še potrebni?

Misijonar duhovnik je povsod potreben. Jezusovo naročilo apostolom tik pred vnebohodom je bil: »Pojdite in učite vse narode ...«. V Afriki so še vedno potrebni, da se domača Cerkev še utrdi in so brez dvoma v veliko oporo domačim škofom. Mnogo stvari je, ki jih bo misijonar lažje naredil kot pa domačin, ne ker ne bi bil sposoben,

Prispeli so trije zvonovi, Madagaskar 1978

Učenje malgaščine

ampak nima vseh sredstev, ki jih misijonar lahko pridobi. Če pomislim samo na infrastrukturo, se pravi gradnja župnišča, cerkve, morda tudi šole, krajevni dispanzer, bolnica ... Vsekakor misijonar pripravi teren, da bo domači duhovnik lahko nadaljeval s pastoralnim delom. Paziti pa mora, da verniki ne bodo prepoznavali v njem nekoga, ki se zaradi teh ugodnosti počuti važnejši od drugih, da uživa udobje, ki ga drugi nimajo. Glede Evrope, ali je misijonska ali ne? Duhovniki morajo prav tako navduševati, moliti in povsod oznanjevati Kristusa. Uspeh ni v naših rokah, niti ni od nas odvisen. Mi zaupamo, da je Božja previdnost tista, ki vodi in nas usmerja. Ko bi utrdili našo vero tako, da bi lahko vedno rekli iz prepričanja, kakor molimo v očenašu: zgodi se tvoja volja. Predvsem pa moramo biti ponižni pri našem delu.

Te stanje današnje Evrope, kot duhovnika, ki ima bogato misijonsko izkušnjo, skrbi?

Gotovo je skrb, ko tako upada število vernikov, hkrati pa narašča nevera ali verska brezbriznost. Prepogosto tarnamo in se žalostimo, ko se spominjamo na čase, ko so bile naše cerkve polne vernikov. Tudi v Afriki so skrbi, čeprav število vernikov po župnijah narašča. In po škofijah nastajajo nove župnije. Njihovo krščanstvo je pogosto še zelo pomešano s poganskimi navadami, zlasti pri pogrebu. Škofje v Afriki pravijo:

ko bomo pokristjanili pogreb, se lahko odpočijemo. Tudi o edinosti kristjanov se ob vprašanju, kdaj se bomo zedinili, nekateri šalijo in pravijo: na sodni dan, ampak popoldne. Vsekakor taka drža ni pravilna. Naše prizadevanje za oznanjevanje vesele novice evangelija mora biti glavni namen in se ne sme ustaviti.

Papež Frančišek nenehno poziva in prosi, naj bo pogled današnje Cerkve usmerjen na obrobja.

Kam naj se po tvojem mišljenju obrne naš pogled in delovanje?

To je zelo dobra meditacija za vsakega duhovnika, zlasti za tiste, ki delamo v pastoralni. Kako do tistih, ki ne delajo gneče v cerkvi? Prva naloga je, da jih spremljamo, predvsem z molitvijo. Drugi izziv je, da se jim približamo preko tistih, ki so nam blizu, jih vidimo in z njimi lahko pridemo v stik z drugimi, ki so se oddaljili od Cerkve.

Spominjam se, da so mi nekateri sobratje govorili, ko sem bil na Madagaskarju: pusti Malgaše, naj živijo po svoje, ne boš jih izpeljal iz revščine ali spreobrnil. Podobno so mi tudi tukaj nekateri bolj obrobni kristjani rekli: gospod, ne se mučiti, saj smo dobri in pošteni, pustite nas pri miru, saj mnogi še zvonjenje zvonov težko prenašamo.

V zadnjih desetletjih je število misijonarjev iz razvitih držav močno upadlo. Ali se začenja obdobje,

Spovedovanje zunaj, Slonokoščena obala

ko bodo misijonarji prihajali iz krajev, kjer ste misijonarji pred leti sejali evangelij? Smo jih danes pripravljeni sprejeti?

Na to vprašanje bi težko odgovoril. Verjetno bi to vprašanje moralo biti v prvi vrsti namenjeno škofom, mogoče bi o tem lahko kaj povedala Slovenska škofovska konferenca, ali je namen sprejeti duhovnike iz misijonskih krajev. Ni mi znano ali se razmišlja v to smer. Vsekakor je to izziv posebne vrste, saj odpira več vprašanj. Tu je vprašanje jezika, ki bi se ga morali naučiti. Slovenščina ni svetovni jezik, kot sta recimo angleščina ali francoščina. Po Evropi, posebno v Franciji, je to že kar redna praksa, da deluje precej duhovnikov iz Afrike. Kako se to »obnese«? Marsikaj se o tem sliši, veliko je nejasnosti, dvomov. Za naše škofo to prav gotovo ni enostavna odločitev, verjetno so tudi zaradi tega bolj previdni.

Bi delil kakšno misel z našimi bralci in bralkami?

Spoštovani bralci in bralke Misijskih obzorij! Bi kar vsem položil na srce geslo našega koprškega škofa Jurija Bizjaka: »Pogum vse ljudstvo v deželi«. In še geslo pokojnega škofa Janeza: »Vera zmaga«. Držimo se naših predstojnikov, naših duhovnikov! Spoštujemo jih kljub njihovim napakam! Molimo zanje in za misijonarje, da bi se v tem življenju skupaj trudili za dobro in vsi dosegli večno Domovino!

1972-9-10 Velika odgovornost (264)

LETA 1972 PIŠE FRANC SODJA

Kaj je treba danes dati misijonom, najbolje vedo škofje in duhovniki v misijonskih deželah. Ko prihajajo v Evropo in Ameriko, pa naj so tujci ali domačini, njihovi govori in pogovori izzvenijo v eno in isto.

Res, potrebna nam je vaša gmotna pomoč, potrebna vaša molitev, vaše zanimanje, a najbolj potrebno je, da nam pošljete misijonarjev. Kaj bi se zgodilo, če bi se nenadoma odprla Kitajska, kot je danes odprta Afrika? Koga bi poslali, ko niti v Afriko nimamo poslati koga? Bliskovito narašča število katoličanov v Afriki. A misijonarjev bo tako malo, da ne bodo kos nalogi, saj jih je že danes mnogo premalo, da bi obdržali vsaj nove krščene rodove.

Kakšna ironija! V Vietnamu, deželi vojne in trpljenja, morajo vsako leto odkloniti nekaj sto duhovniških kandidatov, ker ni prostora zanje. V Ameriki in Evropi pa zapirajo bogoslovja, ker ni bogoslovcev! Redovne družbe, ki so prevzele v skrb cele misijonske pokrajine, zaskrbljeno gledajo v prihodnost. Človeško gledano je Cerkev danes v nemogočem položaju predvsem glede duhovniških in misijonskih poklicev. V misijonih je izjema Vietnam, morda še nekateri predeli Indije, ki imajo veliko domačih poklicev. Povsod drugod pa je vzgoja poklicev trdo in malo izdatno delo. V misijonsko delo še vedno samo tipamo, čeprav se misijonska misel med nami razgibava že čez pol stoletja in imamo za seboj že zlato misijonsko dobo Barage in Knobleharja.

Kdo je kriv tega težkega stanja? Saj se strokovnjaki ukvarjajo z vprašanjem; a vse kaže, da je razlogov toliko, da nihče ne bo pravično vseh naštel in razvrstil.

Krivi so vsi tisti, ki so v iskanju novih doktrin zatemnili in zamajali misijonsko miselnost. Kajti razumljivo je, da imamo

dosti kandidatov za razne socialne akcije, ne pa za misijone. Če je predvsem socialno delo to, kar danes Cerkev mora storiti, bi imeli prav. Končno je vseeno, kdo to socialno delo opravi, da se le ljudje povzpnejo na človeka dostojno raven. Za to delo misijonarjev prav gotovo ne bi bilo treba.

Krivi so starši, učitelji, vzgojitelji. Koliko mehkužne, materialistične vzgoje je po družinah, tudi krščanskih družinah. V šolah so naslikani tile ideali: kariera, udobno, donosno življenje, prebiti se skozi življenje, čeprav s komolci in na račun drugega. Kdor je sposoben, naj bo učenjak ali umetnik, naj kulturno ustvarja. Kdor je politik, naj vzame v roke probleme bodočega sveta. Dalj pa vsi ti ideali ne vodijo.

Kriva je mladina, ki je dorasla in je danes na razpotju. Če je v modi geslo: trenutni užitek, – potem pač ni mogoče pričakovati, da bo kdo zagrešil življenjsko napako in postal misijonar. V svojem času je Frančišek Ksaver zaklical v pismih – ne duhovnikom in škofom, ampak mladini na evropskih univerzah, – kako v prazno troši svoje talente, svojo mladost, – misijoni pa zaman čakajo na njihove mlade moči! Prav lahko posameznika oprostimo krivde, ker se je ne zaveda. A na celi generaciji ta krivda leži in bo prav ta generacija po svoje zanj odgovor dajala.

Kriva je tudi katoliška mladina. Hočejo biti idealni, kritično gledajo na Cerkev, od papeža do kaplana. Vse jim je prhko, zastarelo, nerabno. Hočejo novo Cerkev, vse mora imeti novo lice. A na žalost se tolikokrat vse to razvedeni v

besedičenju na uradnih in neuradnih zborovanjih, ki so včasih res nekakšni katoliški »Woodstock«. Vihar prihrumi in vzdigne veliko prahu. Pa se naglo poleže. In je vsega konec. Dá, kriva bo tudi ta naša katoliška mladina, če bo obtičala v godrnjanju, obsojanju in besedičenju. Če ne bo sposobna zavihati rokave in poprijeti za delo, bodo sedanji misijonarji ostareli in izčrpani čakali na nove sile – a zaman. V »krščanskih deželah« pa se bo mladina, tedaj že dorasla, še naprej pravdala za strukture in avtentičnost – morda za toplo pečjo.

Človek ni velik zaradi mogočnih, duhovitih besed. Človek je velik po osebni žrtvi, po dobrih delih, po umiranju za bližnjega. In če današnja katoliška mladina ne bo našla poti v to osebno žrtev, potem se bo uvrstila – s katoliško etiketo sicer – v to gmoto, ki jo danes poznamo in bo prej ali slej zatonila.

Ni vredno frazariti o velikih časih, o sekularnih premikih. A čas, ki ga živimo, terja velikih duš, širokih src, mož in žená, ki se znajo dati scela tako idealnim stvarjem, kot je misijonsko delo.

Ob vsej tej resničnosti pa bodimo optimisti. Sveti Duh še živi in veje, kjer hoče. Morda že zorijo novi apostoli Ignacijevega, Frančiškovega, Vincencijevega, Bernardovega kova, ki ne bodo koncila zajeli v besede, ampak ga bodo prelili v meso in kri. Od tam, kjer se nam zdi, da je »mrtvi dom«, more Duh pripeljati velikane. Kdo je pričakoval, da bo iz divje pušče prišel Janez Krstnik!

In če kdo ob vsem tem surovem realizmu trpi, potem nam mora vsem privreti iz dna naše bítí prepričana molitev: Pridi, Sveti Duh, obudi nam legije misijonarjev!

Prvi bodo zadnji in zadnji prvi

DRAGO KARL OCVIRK

Ko se po treh letih zaključujejo utrinki iz Cerkve v Aziji, ni odveč, da razširimo obzorje na cel planet. Če se je krščanstvo v začetku prvega tisočletja razširilo z Bližnjega vzhoda, torej Azije, na vse strani, se je v drugem usidrilo v Evropi in dobilo povsem izvirno obliko. Takšna zahodna izvedba krščanstva se je v 14. stoletju podala v »misijone« najprej proti Aziji, potem Ameriki in Afriki.

Sedaj z bolečino opažamo, da vera v Zahodnem svetu kopni v vseh krščanskih Cerkvah, ne le Katoliški. Papež Frančišek se nemalo trudi, da bi ta trend obrnil, zato vabi katoličane Zahoda, naj prisluhnejo sovernikom v mladih Cerkvah in se pustijo od njih kaj poučiti. Da je to eden od pomembnih vidikov, ko gre za obnovo vere na Zahodu, menijo tudi številni analitiki svetovnega krščanstva.

Philip Jenkins v delu *Naslednje krščanstvo* pravi: »V preteklem stoletju pa se je težišče v krščanskem svetu nezadržno premikalo proti jugu: Afriki, Aziji in Latinski Ameriki. Že danes najdemo največje krščanske skupnosti na planetu v Afriki in Latinski Ameriki. Če si hočemo predstaviti 'tipičnega' sodobnega kristjana, moramo pomisliti na žensko v nigerijski vasi ali brazilski faveli. Kot je rekel kenijski raziskovalec John Mbiti 'središča vesoljnosti Cerkve [niso] več v Ženevi, Rimu, Atenah, Parizu, Londonu, New Yorku, ampak v Kinšasi, Buenos Airesu, Adis Abebi in Manili.' Ne glede na to, kaj si mislijo Evropejci ali Severnoameričani, gre krščanstvu na svetovnem jugu res zelo dobro. Ne le da živi, ampak se širi.« Krščanska vera se tako iz Zahoda seli v druge civilizacijsko-religijske svetove in je tam resnično kvas.

Je pa tukaj treba izpostaviti še en vidik vpliva, ki ga je v zadnjih nekaj stoletjih imela krščanska vera v zahodni izvedbi na vse človeštvo. Vrednote, ki jih je iz evangelija izluščilo zahodno krščanstvo, je namreč razširilo na ves svet in ga z njimi korenito spremenilo. To zelo argumentirano pokaže zgodovinar Tom Holland v delu, ki bo v slovenščini

izšlo 2023 in se bo verjetno imenovalo *Po sledeh križa: Zakaj in kako je krščanstvo prevrasilo vse človeštvo*.

Sledi križa

Nič se ne zgodi čez noč in v evangelijih ne manjka prisposodob kot primerjanje Božjega kraljestva kvasu ali gorčičnemu zrnu. Oba potrebujeta čas, prvi da prevrasi, drugi da zraste. Evangeljski potenciali so neizmerni, Božji, in jih verniki odkrivamo časom in okoliščinam primerno.

Zgodovinar Holland se je lotil odkrivanja vrednotnih »sledi križa« v zahodni civilizaciji, ki jih je potem skupaj z vero v Jezusa Kristusa razširila po vsem svetu. Namen njegovega dela »je izslediti potek tega, kar je neki kristjan v tretjem stoletju poimenoval 'Kristusova plima'. Kako je verovanje, da je bil Sin edinega Boga Judov mučen do smrti na križu, postalo tako obstojno in razširjeno? Zakaj danes večina od nas na Zahodu ne zaznava več, kako škandalozno je bilo krščanstvo v izvorih? Zakaj je krščanstvo tako prevratniško in moteče; kako popolnoma je preželo miselnost latinskega kristjanstva; in zakaj ostaja na Zahodu, ki pogosto dvomi v verska stališča, toliko njegovih nagibov – v dobrem in slabem – povsem krščanskih. To je največja zgodba, ki je bila kdaj koli povedana.«

Kristusova plima je 'naplavila' človekovo dostojanstvo in z njim pravico do spoštovanja in dostojnega življenja slehernega človeka. Mali človek ni bil v Jezusovem času nič vreden, pa tudi še dolgo potem ne. A vera v Jezusa kot Božjega Sina je to po kapljicah spreminjala, dokler sedaj ne žanjemo sadove tega delovanja ne

Usmiljeni Samarijan – podoba Boga ljubezni

le na donedavna krščanskem Zahodu, ampak po vsem svetu. Krščanstvo je na glavo obrnilo splošen vrednotni sistem, po katerem so prvi vedno prvi z neomejenimi privilegiji, zadnji pa vedno zadnji brez pravic. Že Marija, Jezusova mati, je poveljevala Gospoda, ker se je ozrl na njeno nizkost: »Moč je pokazal s svojo roko, razkropil je tiste, ki so ošabni v mislih svojega srca. Mogočne je vrgel s prestolov in povišal je nizke. Lačne je napolnil z dobrotami in bogate je odpustil prazne« (Luka 1,51-53).

»Rimska cerkev se je upravičeno imenovala 'katoliška', se pravi 'vesoljna',« piše Holland. »To prepričanje je Evropejce navdihovalo pri raziskovanju celin. [...] Bodisi v Koreji ali na Ognjeni zemlji bodisi na Aljaski ali Novi Zelandiji je križ, na katerem je bil Jezus mučen do smrti, postal najbolj svetovno prepoznaven simbol Boga, kar jih je kdaj bilo. Človek, ki je pozdravil novico o predaji Japoncev leta 1945 s citiranjem Svetega pisma in z zahvaljevanjem Kristusu, ni bil ne Truman ne Churchill niti ne de Gaulle, ampak kitajski voditelj Čankajšek. Celó v enaindvajsetem stoletju, ko se plima zahodne prevlade

občutno umika, verovanja, ki jih je porodila starodavna vera Evrope, še naprej določajo organiziranost sveta.«

Ženske v krščanski revoluciji Čeprav smo v naši nadaljevanki Cerkev v Aziji govorili predvsem o velikih misijonskih podvigih misijonarjev, bolj redko misijonark, pa se globoko strinjamo s Hollandom, da so pri širjenju krščanstva ženske več kot pomembne. Ne nazadnje se je vse začelo z Marijinim »zgodí se«. »Neizogibno, poskušati slediti vplivu krščanstva na svet, pomeni, zajeti vzpon in padec imperijev, dejanja škofov in kraljev, argumente teologov, potek revolucij, zasajanje križev po vsem svetu. Pri vsem tem je v središču pozornosti delovanje moških. Toda to vendarle ne pove celotne zgodbe. V tej knjigi sem ogromno pisal o cerkvah, samostanih in univerzah; toda to niso bili nikoli kraji, ki so najbolj vplivali na oblikovanje množice krščanskega ljudstva. Otroci so najverjetneje vedno doma vsrkali revolucionarna učenja, ki so v dva tisoč letih postala tako samoumevna, da veljajo malodane za človeško naravo.

Krščanska revolucija se je izdelovala predvsem v pestovanju na kolenih žensk. Potemtakem je bil uspeh najvplivnejšega okvira za osmišljanje človeškega obstoja, ki je kdaj koli obstajal, vedno odvisen od takšnih ljudi, kakor je moja botra, od ljudi torej, ki so v sledenju generacij videli nekaj več kakor le pot, ki jo prehodi na zemlji vse, kar leze in gre.« Moč in nemoč, bogastvo in revščina ... je betlehemsko dete postavilo na glavo in z njim sta prišli na svet »dobrota in človekoljubnost Boga, našega odrešenika«. Naj vera v Boga Ljubezni prežarja z dobroto in človekoljubnostjo naše odnose in odnose med vsemi ljudmi in ljudstvi. Da bi, kot še pravi apostol narodov, »ne živeli več v hudobiji in nevoščljivosti, da ne bi bili neznosni in ne bi sovražili drug drugega« (Titu 3,3-4). K takšni veri nas v teh dneh vabita tudi advent in božič, z njo bo novo leto blagoslovljeno!

Vse je Božja milost

S. BOGDANA KAVČIČ, USMILJENKA, BURUNDI

Približuje se misijonski teden, v katerem vem, da še bolj mislite, delate in molite za nas. Čutim to združenje in povezanost z vami. Naj se tukaj srčno zahvalim za vse, ker s srcem darujete sebe in posredujete vse "božje" darove, da se dotaknejo nas in toliko tistih, ki so potrebni pomoči za dušo in telo.

Pandemija ni preprečila, da ne bi bili združeni, je pa nekako pretrgala novice, ki so nas povezovale z drugimi misijonarji preko Misijonskih obzorij, Družine in Ognjišča, ki v času pandemije niso prihajala k nam. Že vsa leta so mi zvesti spremljevalci, ki hranijo srce in dušo, tudi ko še ni bilo vseh teh pametnih telefonov. Ne vem katero hvalnico bi zapela za vse te dobrote, ki sem jih prejemale in so me držale pokonci, vedoč koliko je tistih nevidnih dobrotnikov, ki molijo in darujejo za nas. Tisočerna hvala vsem in naj to zahvalo spremlja božji blagoslov nad vsakim.

Letos praznujemo jubilejno leto prihoda sester usmiljenk v Burundi in Ruando. To leto je za nas blagoslovljeno. Vse smo hvaležne Bogu, da nas je čudovito vodil in varoval v vseh vojnih nevihtah, ki jih ni bilo malo. Poslal nam je mlade roke in srca, ki bodo nadaljevali to božje delo sv. Vincencija in sv. Ludovike. V trpljenju so se rojevali poklici, tako

da so danes naše sestre misijonarke v drugih državah Afrike, predvsem v zelo ubogi Centralno afriški republiki. V vseh naših postojankah pa nas iz Slovenije podpirate že vrsto let. Da, jubilejno 50. leto. Lahko rečem, da ga lahko slavimo z vsemi vami iz Slovenije, tolikimi dobrotniki iz Amerike, Argentine, Koroške in s Slovenci v Italiji. Ni besed, s katerimi bi lahko izrazila zahvalo za vso povezanost in pomoč. In naše sestre, ki so nam bile vedno blizu in priskočile na pomoč, ko je bila potreba ... Predvsem pa molitev in žrtve naših starejših sester, ki so vedno kot Mojzes v prošnji za nas za božji blagoslov.

Že skoraj dve leti bo, odkar sem se zopet vrnila v Burundi, kjer sem se pred 50 leti tudi prvič dotaknila te zemlje. Lahko rečem, da je vse milost, tudi Covid, ki je zaprl vse zemeljske meje. Več deklet se je pripravljalo za vstop v Družbo, vsa vzgoja pa je bila v Ruandi in skoraj vse do danes so bile meje med državama zaprte. Predstojniki so v tem videli božji klic, zato so tukaj odprli vzgojno hišo za postulantinje. Sedaj je med nami že druga skupina, ki bo lahko odšla naprej v semenišče - noviciat v Ruando, kjer so tudi Ruandkinje in dekleta iz Kameruna. Ta skupnost ne bi živela, če ne bi bilo Covida. Ali ni to božja milost? Kar vidim, pa je, da se večja povezanost s slovensko cerkvijo in s tem se večja ljubezen na svetu. Moja želja in molitev je, da bi mogle biti naše afriške sestre dostojanstvene v skrivnosti Ljubezni, kajti one so temeljni kamen naše male Province. Hvala vam za vse, dragi v Misijonskem središču in vsi dobrotniki, saj tukaj čutimo vaše srce in mnoge stopinje, ki se ne bodo izbrisale iz afriških tal. Sončni in srčni pozdrav vsem.

Afrika – pozabljen kontinent

S. MOJCA KARNIČNIK, MISIJONARKA JEZUSA KRISTUSA, DR KONGO

Dragi vsi v Misijonskem središču, dragi prijatelji in misijonski sodelavci! Že lep čas se vam nisem oglasila, ko pa čas tako neusmiljeno teče in ga je vedno premalo ... Zdaj pa smo v tednu, ki ga je papež Frančišek poimenoval «misijonskega» in bo kronan z misijonsko nedeljo, pa res moram to storiti. Saj sem vaša dolžnica, ko pa tudi našemu misijonu tako darežljivo pomagata.

Naše delo poteka kot po navadi, samo vedno več ga je. Saj že veste, da živim na misijonu in v hiši, kjer poteka vzgoja in izobraževanje naših bodočih Misijonark Jezusa Kristusa. Letos je bil Gospod s svojim klicem posebno radodaren in nam je privedel devet novih. Tako imamo 10 novink in 12 postulantinj (to je prva vzgojna etapa pred vstopom v Noviciat, ki jo dekleta preživljajo že pod našo streho). Včasih je ta doba trajala šest mesecev, zdaj pa, oh za nekatere tudi po 3 leta. Zakaj tako dolgo? Ker prihajajo z zelo slabim znanjem. Vse imajo sicer gimnazijo z maturo, a njihovo znanje je daleč od tega, kar naj bi spričevalo pomenilo. Mnogi učitelji in profesorji so prišli do poklica po poti korupcije. Ob končnih izpitih se namreč na mnogih šolah organizirajo tako imenovani «laboratoriji», v katerih profesorji odgovarjajo na vprašanja in jih posredujejo dijakom. Proti plačilu seveda, v denarju pa tudi drugače. Tako lahko postane učitelj ali tudi profesor nekdo, ki nima niti popolnega osnovnošolskega znanja. Lahko si mislite, kaj nauči svoje dijakke. Zato je prvo leto izobraževanja pri nas namenjeno popraviljanju tistih vrzeli, ki so najbolj opazne. Šele drugo leto lahko za silo pričnemo z našim programom.

Seveda se naše delo ne omejuje zgolj na področje vzgoje naših bodočih sester. Delo s podhranjenimi otroki, s katerim smo pričele v letošnjem januarju, dobro poteka. Od 70 do 100 otročkov prihaja vsak teden po svoj paketek, ki vsebuje mešanico koruzne moke, prosa, riža, suhih gosenic in arašidov. Vse to zmeljemo in dobro premešamo, dodamo pa

Sestra Silvia je umrla v požaru bolnice

še mleko v prahu in sladkor. Iz te mešanice mame doma pripravljajo nekakšen močnik dvakrat na dan. Nevarno podhranjenim dodamo še kakšno škatlo sardin. To je prava «bomba», ki dela čudeže. Nekaterim otrokom se stanje znatno popravi že po nekaj tednih in jih lahko odpustimo. Tisti, ki so močnejše podhranjeni, pa morajo nadaljevati po več mesecev. Vedno pa prihajajo tudi novi. Žal pa je za nekatere pomoč prišla prepozno ... Ena naših sester se posveča spremljanju vdov, ki jih je zelo veliko. Preko sto jih šteje njena skupina. Izobražuje jih, nauči marsikaj novega za izboljšanje njihove ekonomske situacije (velika večina je zelo revnih), naučijo se pa tudi solidarnosti in si medsebojno pomagajo. Veliko jim pomeni tudi pripadnost skupini. Pri vsem tem sodelujejo tudi naše pripravnice. Država je sedaj v zelo kritični situaciji. Na vzhodu države ob meji z Ruando je pravzaprav že od začetka stoletja vojno stanje. Ruandci silijo čez mejo in poskušajo odcepiti

del Konga zase. Je pa ta del Konga najbolj bogat z diamanti in drugimi minerali. Vsak dan slišimo o pobojih in požigih celih vasi. Zadnje mesece se je stanje še poslabšalo. Včeraj nas je pretresla novica, da so «vsiljivci» v mestu Bolonga zažgali bolnico z bolniki vred. Med njimi je živa zgorela tudi redovnica, sestra Silvia, ki je dežurala kot zdravnica. Tudi veliko drugih hiš je bilo zažganih, pa ljudi pobitih.

Problemi so tudi v okolici Kinshase.

Dve plemeni se borita za zemljo.

V enem plemenu so staroselci, drugo pleme pa je prišlo (sicer že zdavnaj) od drugod, a so med njimi zdaj tudi Ruandci. Tudi tukaj je bilo že veliko mrtvih in vseh vrst opustošenj.

Državna armada komaj kaj stori.

Ni čudno: njen vrhovni general je prejšnji predsednik, ki so mu Ruandci pomagali na oblast.

Tudi v Čadu, kjer delajo naše sestre in je bil nekdaj moj misijon, so problemi. Včeraj so bile v N'djameni velike demonstracije, v katerih je izgubilo življenje okrog 70 ljudi, okrog 250 pa je bilo ranjenih. Danes se vse to nadaljuje. In vzrok? Boj za oblast. Pred dvema letoma je v boju umrl tedanji predsednik Idris. Za dobo dveh let, ko naj bi se opravile volitve za novega predsednika, je Parlament postavil njegovega sina. Ta doba je potekla 18. oktobra. Namesto, da bi začasen predsednik pripravil volitve, se je sam oklical za predsednika. In ljudje so se temu množično uprli. Kdo ve, kakšen bo končni rezultat? Pišem o teh stvareh, ker opažamo, da je Afrika za evropske medije pozabljen kontinent. Če se kaj zgodi v evropskih državah, to hitro zve ves svet, kar se dogaja v Afriki, pa ni zanimivo.

Za konec pa vsem lepe pozdrave in lepo praznovanje Misijonske nedelje. In boglona za vaše sodelovanje pri našem delu, saj brez njega ne bi mogle nič narediti.

Misijonski obisk sodelavcev MSS v Albaniji

Sestra Vida Gerkman nas je več let vztrajno vabila in letos je končno prišla priložnost, da smo se ravnatelj in dva sodelavca MSS od 25. do 28. oktobra odpravili na misijonski obisk k sestram usmiljenkam v mesto Gramsh v srcu Albanije. Glavni namen obiska je bila osebna podpora tamkajšnji skupnosti sester usmiljenk. Poleg tega pa naj bi si ogledali vse delo, ki je bilo opravljeno v preteklih letih s pomočjo, ki je po dobrih ljudeh prispela preko Misijonskega središča Slovenije. Sadovi dela sester so obilni, vseskozi pa se kažejo tudi nove potrebe.

Po pristanku v Tirani smo že prvi večer ob vožnji skozi mesto dobili vtis velikih mednarodnih investicij v glavno mesto. Ob povsem novi avtocesti, moderni cestni razsvetljavi, novogradnji visokih blokov in trgovskih centrov se obiskovalcu zdi, da se nahaja v eni od najrazvitejših držav sveta. A kmalu se pokaže realnost, se pravi velik razkorak med sodobnim standardom in veliko revščino, ki še vlada v manjših krajih v zaledju države, predvsem v hriboviti podeželski pokrajini okrog Gramsha. Sestre usmiljenke iz Albanije, ki kot regija sicer sodijo v slovensko provinco, imajo v Albaniji sedem postojank. Hišo v Gramshu so prevzele pred sedmimi leti, ko so od tam odšle sestre misijonarke iz Italije. Poleg s. Vide tam delujejo še štiri Albanke: s. Flora, s. Donika, s. Frederika in s. Vilma, ki zaradi povezave s Slovenijo vse govorijo tudi slovensko. Naš obisk

je bil zanje priložnost za trening slovenščine, za nas pa je bila to edina možnost komunikacije, saj smo se samosvoje albanščine lahko naučili le nekaj besed. Razveselile so se obiska, saj smo doslej z njimi komunicirali le preko spleta. Sestre so nas sprejele z veliko albansko prijaznostjo in gostoljubnostjo. Glavna dejavnost sester v Gramshu je skrb za otroke. Vsak dan v svoji hiši skupaj z zaposlenimi sodelavkami pripravijo topel obrok za okrog 100 otrok, trikrat na teden pa po šoli organizirajo zanje tudi učno pomoč s pomočjo učiteljic za posamezne predmete. Otroci se na samostanskem dvorišču zadržijo do večera. Tisti med njimi, ki so kristjani, običajno ostanejo zvečer še pri molitvi, ostali pa se odpravijo po svojih domovih. V mesecu oktobru sestre vsak večer skupaj z majhno skupnostjo kristjanov zmolijo rožni

venec. Poleg te vzgojne dejavnosti s. Vida, ki je izobrazena medicinska sestra, vodi v centru tudi majhno ambulanto. K njej prihajajo vsi ubogi ljudje, ki ne morejo poiskati pomoči drugje. Sestra jim pomaga v osnovnih zdravstvenih težavah ali pa jih usmeri naprej k zdravnikom. Pri teh obiskih v ambulantni in še posebej pri njenih obiskih družin po vaseh pa sreča še številne druge stiske, s katerimi se borijo ljudje.

V treh dneh našega obiska v Albaniji smo si ogledali več kot 20 projektov, pri katerih smo v preteklih letih sodelovali predvsem preko Trikra-ljevske akcije. Na novo prekrute strehe, popravljene hiše, družine preseljene v nova domovanja po oddaljenih hribovskih vasicah okoli Gramsha, kjer ni bilo nobene možnosti, da bi družine samostojno rešile situacijo. Hvaležnost je velika in družine v glavnem lepo skrbijo za prejete darove. Ogledali smo si tudi nekaj odprtih vprašanj. Pretresljivo je bilo srečanje z družino, ki nima dovoza do svojega doma. Za dostop do hiše morajo peš prečkati reko. Dva sinova sicer lepo skrbita za ostarelo mamo, ki že več let ne more vstati s postelje, vendar je vsa logistika vezana na ročni prenos dobrin preko reke. Situacija je brez perspektive tudi za novo generacijo, šestletnega sina, ki se mora vsak dan podati peš čez reko v šolo. Zanje in za podobne zatečene primere sestre iščejo novo bivališče, ki bi družini omogočilo dostojno prihodnost. In sestre z relativno skromnimi sredstvi in zvestimi pomočniki (predvsem s pomočjo predanega zidarja, ki jim pomaga) delajo velike čudeže. Materialna revščina po hribovskih vaseh Albanije je še vedno velika. Običajna situacija je, da vsa družina biva v enem bivalnem prostoru. Pogosto se v isti hiši znajde več

Sestre in katoliška skupnost

Topel obrok za revne otroke

generacij in družin. Iz kamna zidane in s kamnom krite hiše pokajo po zidovih in večkrat zamakajo pri strehah. Kurjava in kuhanje je vezano na majhen štedilnik na drva. Vsaj elektriko in vodo pa imajo večinoma pripeljano do hiše po provizoričnih nadzemskih vodih. Večino hrane si pridelajo sami na skromnih vrtovih in njivah. Od živine pa imajo kakšno kravico, nekaj koz in kokoši. K vsemu temu je potrebno prišteti še osebne zgodbe družin, ki pogosto zajemajo bolezen, smrt, nezmožnost za delo in podobne stiske, ki predvsem za otroke pomenijo, da v nekaterih krajih zanje ni prihodnosti.

Eden od glavnih razlogov za nerazvitost regije so gotovo tudi slabe cestne povezave. Razen glavnih cest po dolini, poti kaj kmalu preidejo v makadam ali celo kolovoz. Brez terenskega vozila ali motorja praktično ni možen prevoz na motorni pogon. Otroci, učitelji in delavci/-ke dnevno hodijo tudi po eno uro in več peš v eno smer, da pridejo do svoje krajevne šole oz. delovnega mesta. Šole po zaselkih združujejo več letnikov v isti razred. Občudovanja vredni pa so učitelji in učiteljice, ki jim v teh skromnih razmerah skušajo posredovati kar največ znanja in vzgoje. Ob vseh težavah je seveda potrebno skrbno premisliti, komu in na kakšen način je najbolje pomagati. Samo če od blizu poznaš situacijo, lahko imaš neko skromno zagotovilo, da bo podeljena pomoč tudi trajno spremenila situacijo in da bo družina zmogla

Stare hiše

skrbeti za novo pridobitev. Brez sester usmiljenk na licu mesta in predvsem s. Vide, ki zares od blizu pozna in oceni vsako situacijo posebej, pomoč praktično ne bi bila mogoča, oz. ne bi prišla na pravi naslov. Veliko pomeni tudi navzočnost sester, ki osebno spremljajo družine in jih po malem tudi vzgajajo k skrbnemu gospodarjenju in v osnovni zdravstveni oskrbi. Albanija (Shqipëria) je dežela z dolgo in bogato zgodovino, ki sega v čas pred Kristusom in na katero so Albanci (Shqiptari) zelo ponosni. Med pomembnimi zgodovinskimi osebnostmi je potrebno omeniti velikega vojskovodja Skenderbega, ki je bil v petnajstem stoletju zadnji krščanski vladar, nato so ti kraji do novejših zgodovine padli pod turško cesarstvo in razširila se je muslimanska vera.

Po drugi svetovni vojni je prevladal zelo strog komunistični režim diktatorja Enverja Hoxha, dokler ni v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja (1990-1992) prišlo do padca komunizma. Med komunizmom so bile vse vere prepovedane in strogo preganjane. Danes je večina prebivalcev muslimanov, okrog 10% je katoliških in 6% pravoslavnih kristjanov. Velike skupnosti Albancev živijo še na Kosovem in v Severni Makedoniji, prav tako pa jih je veliko tudi po svetu, predvsem v Italiji, saj je odhod v tujino za mnoge edina možnost za solidni zaslužek. V mestu Gramsh kristjanov ni veliko. Dvakrat na teden jih obišče duhovnik, italijanski misijonar iz bližnjega mesta Elbasan, ki skupaj z majhno skupnostjo v Gramshu daruje sveto mašo. Zadnji dan misijskega obiska smo si pred odhodom letala privoščili še nekaj turističnih ogledov v glavnem mestu Tirani. Ogledali smo si katoliško stolnico sv. Pavla, kjer je grobnica nekaterih mučencev komunizma in prvega tiranskega škofa. Tudi mati Terezija je bila albanskega rodu, po rodu iz Skadra. Sprehodili smo se mimo parlamenta in ministrstev ter obiskali nekdanji komunistični protiatomski bunker notranjega ministrstva. Nazadnje smo obiskali še popolnoma novo lepo pravoslavno cerkev.

Hvala sestram usmiljenkam za prijazno spremljanje in vodstvo, da smo za nekaj dni lahko postali del njihovega življenja. Prisrčna srečanja nam bodo ostala trajno v spominu in morda smo s svojo navzočnostjo lahko tudi njim vsaj malo razvedrili vsakodnevno rutino. Hvala vsem v domovini za podeljeno vso pomoč. Imejmo še naprej v mislih to preizkušano deželo. Ob obisku so stekli tudi pogovori za nove oblike misijske pomoči, da bi preko sester usmiljenk ponudili možnost botrstva za otroke in dijake. Hvala vsem prijaznim ljudem v Gramshu in hvala za vso pomoč iz Slovenije. Faleminderit shumë!

*Na poti smo bili
ravnatelj Matjaž Križnar in
sodelavca Tina Jež ter Janko Pirc.*

Novo leto, **nov misijon**

POLONA DOMINIK, LAIK, ETIOPIJA

V zadnjem času je bilo kar nekaj sprememb, ki jim včasih glava ne sledi, roka, da bi jih natipkala v članek, pa še manj. Preden bo leta konec in pridem domov na obisk, naj vseeno povzamem, kako sem, smo.

Med mojim bivanjem z uličnimi otroki v naši družinici Bosco Children nikoli nisem mogla čisto mimo Don Bosco Mekanisa, naše sosedbe, kjer brat Donato že dvajset let skrbi za več sto najrevnejših otrok in mladih v širši okolici. Mali in veliki otroci prihajajo tja vsakodnevno po najosnovnejše: hrana, higiena, izobrazba in igra. Le spijo ne tam. Načeloma imajo nekakšen dom, čeprav iz nekaj platen ali pločevine in vsaj najmlajši imajo mamo ali kakšnega sorodnika, ki skuša zanje skrbeti. Nekoč so me že vabili, da pridem tja pomagat, ker je br. Donato že utrujen, star več kot 70 let in potrebuje zagretega pomočnika. Nisem se mogla odločiti, da bi odšla iz Bosco Children, že misel na to mi je in mi še vedno povzroči srčno bolečino. A sem se pred nekaj meseci vseeno odločila. Kajti za naše mulčke v Bosco Children je res tako dobro poskrbljeno, da so lahko brez skrbi. Imajo dom in vse, kar potrebujejo za prihodnost. Prelepo je bilo biti del tega. A čut odgovornosti, da naredim še kaj

»več«, kjer so še večje potrebe po konkretnih delovnih rokah, mi ni dal miru. Med pogovori z odgovornimi mi je postalo to še bolj jasno. Nuditi vsakodnevno skrb malim in velikim otrokom, ki ne bivajo v zavetju ustanove, ampak v zavetju kakšne barake, v naseljih okoli mestnega smetišča. Preživeti morajo z nekaj centi na dan, ki jih starš ali skrbnik skuša vsak dan pridelati na ulici ali s kakšnim priložnostnim delom. Veliko žensk je samih z malimi otroki, ki jih ne morejo preskrbeti, kaj šele izsolati. To so tipične situacije, ki poženejo otroke in mlade na ulice. V Don Bosco Mekanisa se to lahko prepreči. Že leta jim nudijo hrano, otroke vključijo v vrtec in potem v šolo s pomočjo botrstva, saj se sicer ne bi mogli nikamor vključiti. Po šoli in med vikendi večino časa preživijo v Mekanisi v oratoriju ... To je čas, ki bi ga sicer prebili na ulici ali iskali preživetje na druge načine. In ko se bliža osemnajsta ura zvečer, se opremijo za težko noč. Po nekatere pridejo mame, ki so bile čez dan na

ulici in skušale kaj zaslužiti. Skupaj si oprtajo na hrbte vse svoje revno imetje in gredo »domov«.

In ko se je 12. septembra začelo etiopsko novo leto (2015) in tudi novo šolsko leto, sem tudi jaz začela na novo, v novi lokaciji. Začela sem torej delati v Don Bosco Mekanisa, le 1,5 km od Bosco Children, in jih zato približno enkrat na teden obiščem, fantje pa se pridejo od tam tudi igrati k nam v Mekaniso ob nedeljah, ko so prosti in je pri nas cel dan odprt oratorij. Zato slovo ni bilo težko. »Se vidimo«, smo si rekli!

V Mekanisi torej pomagam v mladinskem centru, kjer je v prvi vrsti vrtec z malo šolo za več kot 100 zelo revnih otrok, ki jih zjutraj pospremimo v pet »razredov«, od katerih jaz učim tri razrede, ki so že začeli z opismenjevanjem. Pri nas dobijo zajtrk, kosilo, s seboj vzamejo večerjo, če želijo, če so bolni, se poskrbi zanje, če so njihova oblačila raztrgana, dobijo nova ... Poskrbimo pa tudi, da so veseli in ljubljani. Dovolj je iger in osebje se trudi, da se počutijo dobro. Tisti, ki grejo v osnovno šolo, jih tja pospremimo z botrstvom, da lahko v šoli tudi ostanejo. Damo jim šolske uniforme in vse materiale, ki jih potrebujejo za nemoteno šolanje. Nekateri hodijo v našo šolo (OŠ Mekanisa), nekateri v državno šolo v sosednji ulici ... Po šoli pa pridejo k nam na učne urice, naredijo domačo nalogo in še kaj preberejo. Preostanek popoldneva, do 18.30, pa prebijemo ob najrazličnejših igrah. Nekateri na igriščih (nogometno, košarkaško, odbojgarsko), drugi ob namiznem nogometu ali tenisu, puzzlih, namiznih igrah, s katerimi jih jaz animiram. Od ponedeljka do ponedeljka.

Omenila sem, da je zraven tudi osnovna šola, v kateri je čez 1000 učencev, zadaj je srednja šola s čez 800 dijaki, za njo pa še poklicna. Tako da je vsako jutro tu pravi čebelnjak,

Otroci si poiščejo svoje zavetje

Otroci z ulice so svoje zavetje našli v Don Boscovem centru

ko se vsi ti mladi zberejo. Zjutraj je pred vsako šolo zbor, z isto himno in veselim salezijanskim duhom, ki jih pospremi v razrede in delavnice. Jaz tekam od ene do druge šole, od enega do drugega razreda, kjer večji del dneva učim angleščino. V razredih osnovne šole je več kot 60 učencev v vsakem razredu, tako da je res zanimivo. A se da! Čudovita energija. Malčki v vrtcu pa so zopet druga pesem: vodenje rolik s svinčnikom v obliki črk abecede in podobne spretnosti. V Etiopiji želijo, da malčki že od malega sedijo v šolskih klopih in čim prej usvojijo akademske spretnosti. Ni jim lahko, a se da tudi na (pri)srčen način.

Število mladih, s katerimi se vsakodnevno srečujem, je res ogromno in na vse strani se pozdravljamo, ko se premikam iz razreda v razred ali iz ene stavbe v drugo. Nešteti objemi med kratko potjo. Ko bi si vsaj lahko zapomnila 1000 imen v enem tednu. Zaradi enormnosti ustanove, števila mladih duš in iskrih oči, celotne dinamike, ne pretiravam ko rečem, da mi srce vsak dan dobesedno prekipeva. Moj strah, da bom preveč pogrešala moje mulčke iz Bosco Children in občutek »biti mama«, se je že v prvih dneh razblinil. Poleg tega pa nekateri iz Bosco Children prihajajo vsak dan sem v šolo in mi pomagajo v razredu. Kako prisrčno! Naj omenim še en pomemben del Don Bosko Mekanise: župnija. Tisoči

Ljudje služijo na različne načine

vernikov se zgrinjajo sem vsako nedeljo, ogromno jih je beguncev iz Eritreje, ki so našli svoj dom v tem svetišču Marije Pomočnice. In ko sem začela delati v Mekanisi, sem takoj opazila stisko zaradi pomanjkanja prevoznega sredstva, da bi župnik lahko služil vernikom v polnosti. Februarja letos se je namreč eden od salezijancev smrtno ponesrečil z župnijskim avtom, ko je prihajal od maše pri sestrah. Izguba duhovnika je še vedno boleča med vsemi, ki so ga poznali, in v skupnosti. Soočiti pa so se morali tudi z materialno izgubo, ki jo čutijo vsak dan, ko služijo vernikom v širši okolici Adis Abebe in tudi izven. In ko smo bili blagoslovljeni s

slovenskim obiskom salezijanskega inšpektorja Marka Košnika in ravnatelja Misijonskega središča Matjaža Križnarja, smo skupaj začeli sanjati o avtu za to lepo župnijo s pomočjo slavne MIVA, MIVA Slovenija. In hvala Bogu po trdem delu predstavitve potreb je bila naša prošnja uresničena in upamo, da kmalu kupimo avto za pastoralne namene. Hvala vsem dobrotnikom, ki prispevajo v MIVA sklad. Nakup avta in vsega ostalega tudi v Etiopiji ni lahko. Vsak dan so cene višje, v Etiopiji pa še dvakrat toliko kot drugje. Posledice še vedno trajajoče vojne se poznajo na vseh ravneh bivanja. Čeprav o

vojni nikjer ne piše, pa na Severu in tudi drugod po državi poteka še naprej. Sever je še vedno odrezan od sveta in brez dostopa do osnovnih potrebščin za življenje. Daljša, kot je ta izolacija, več je mrtvih zaradi lakote in bolezni, ki jih ne morejo zdraviti. Tudi salezijanci so še vedno tam in le redkokdaj dobimo od njih kakšne novice. Zopet so prepovedali prevoz humanitarne pomoči na tisti konec in tako čakamo ... »Godota«. Bog se usmili.

Žal ne morem pomagati tam, zato se trudim tu, kjer sem. Vsak dan, vsak trenutek, po svojih najboljših močeh. S pomočjo vseh vas, ki ste z mano v molitvi in prijateljstvu. Trudim se tudi za vas in v vašem imenu.

»Pota« izkušnja spremeni življenje

ZALA ŽNIDARIČ

Hvaležnost, nepozabne spomine, izkustvo pristne sreče in ljubezni, izkušnjo nesebičnega darovanja za druge, a hkrati neskončno veliko povrnjenega – to in še mnogo več prinese prostovoljec domov, ko se vrne z misijona. O tem, da jim POTA izkušnja spremeni življenje, jih preoblikuje, vsako leto poročajo prostovoljci, ki se po nekaj tednih vrnejo domov z misijona na Madagaskarju, v Indiji, Ukrajini ali drugih oddaljenih deželah. Tudi letos ni bilo nič drugače.

Program POTA je program mladinskega misijonskega prostovoljstva, ki deluje pod okriljem Katoliške mladine. To poletje je že 17. leto zapored mladim prostovoljcem omogočil izkušnjo misijonskega dela v različnih državah po svetu. V letošnjem letu smo prostovoljci izvedli osem projektov v sedmih državah: dva na Madagaskarju in po enega v Keniji, Indiji, Kazahstanu, Peruju, Argentini in Ukrajini. Projekti so se med seboj razlikovali po tem, ali so bili bolj usmerjeni v delo z otroki, delo z mladimi, evangelizacijo, socialno ali fizično delo. Ne glede na različne vrste dela, ki so nas čakale na misijonu, pa nas je vse združevala želja po podarjanju drugemu in širitvi veselja evangelija.

Še preden pa smo prostovoljci s svojimi ekipami lahko odpotovali vsak na svoj konec sveta, smo se morali na izkušnjo, ki nas je čakala,

dobro pripraviti. Priprave so se tako za večino prostovoljcev začele letos januarja, za voditelje ekip pa že decembra prejšnje leto. Udeležili smo se dveh vikend priprav, na katerih smo se učili dobre komunikacije in reševanja konfliktov v skupini, spoznavali značilnosti kulture, v katero se odpravljamo, načrtovali naše delo in poglobljali svojo osebno vero. Na različnih krajših delavnicah smo obnovljali znanje prve pomoči, pravil varnosti v odnosih in gradili skupinskega duha. Vmes smo ob nedeljah pridno obiskovali župnije, predstavljali naše projekte in zbirali prostovoljne prispevke, ki smo jih namenili za nakup potrebnega materiala, npr. sanitetnega materiala za Ukrajino, materiala za izvedbo delavnic na oratorijih za Madagaskar itd., in za podporo delovanju misijonov. Letos smo ob pomoči vseh vas, podpornikov, zbrali neverjetnih

71.600 €. Za vsak vaš dar se vam najlepše zahvaljujemo!

V poletnih mesecih je končno napočil čas našega odhoda. Prvi smo se 9. julija na misijon odpravili člani ekipe Kenija, zadnji pa fantje iz ekipe Madagaskar 2 v začetku septembra. Ko odhajaš na misijon, ne veš natanko, kako bo izgledalo tvoje delo, kako bo potekal tvoj vsakdan, ali bo šlo vse tako, kot si z ekipo toliko mesecev načrtoval ... in ravno to je čar misijona, da se prepustiš in v danem trenutku, kolikor je le mogoče, odgovarjaš na potrebe domačinov, predvsem pa, da imaš odprto srce za dajanje in prejemanje ljubezni. Kljub temu, da je bil naš dan marsikdaj precej drugačen, kot smo ga z ekipami načrtovali pred odhodom, je v večini vendarle sledil osnovnemu namenu, zaradi katerega smo se odpravili na določen kraj. Člani ekipe Kenija smo tako v prvem tednu našega bivanja na misijonu pomagali pri izvedbi katoliškega dogodka za mlade, v drugih dveh tednih pa izvajali delavnice in igre za otroke v centrih za otroke z ulice in gluhe otroke ter osebju pomagali pri negi in skrbi za otroke s posebnimi potrebami. Ekipa Madagaskar 1 je v času misijona izvedla kar pet oratorijev za skupno več kot 2000 otrok v krajih, kjer delujejo slovenski misijonarji Pedro Opeka, Janez Krmelj, Jani Mesec, Jože Adamič in Tone Kerin. Izvedba oratorijev je bila članicam ekipe v poseben izziv, saj so delavnice, igre in kateheze izvajale z nekaj sto otroki naenkrat in to brez znanja malgaškega jezika. Ekipa Madagaskar 2 je na misijonu Ampitafa misijonarja Janeza Krmelja opravljala fizično delo, ki je obsegalo predvsem popraviljanje in vzdrževanje različnih vrst strojev. Dekleta, ki so sestavljala ekipo Indija, so poučevala na dekliski šoli, ki jo vodi Slovenka

Indija

Peru

Mojca Gayen, in hkrati z nasveti, kako izboljšati način poučevanja, pomagala tudi učiteljem. Skupina srednješolcev Škofijske gimnazije Maribor se je odpravila v Kazahstan. Na misijonu pri br. Mihi Majetiču so pomagali z lažjim fizičnim delom: pleskali so ograjo, pometali, čistili in urejali okolico, hkrati pa so mladim iz župnije pomagali pri izvedbi oratorija. Prav tako so pomagali tudi pri pripravi katoliškega dogodka za mlade in skupaj z njimi delili izkustvo vere. Misijon v Peruju je bil izveden v sodelovanju z ameriško organizacijo FOCUS. Udeležili sta se ga dve prostovoljki programa POTA. V mestu Pamplona sta skupaj z domačini gradili različne zgradbe v vasi, se z njimi družili in organizirali aktivnosti za otroke. Ekipa Argentina je na misijonu delala skupaj z argentinskimi Slovenci. Njihovo delo je obsegalo predvsem evangelizacijo, odgovarjanje na trenutne potrebe domačinov in izvedbo aktivnosti za otroke. Štiri pogumna dekleta pa so se kljub trenutnim razmeram odpravila v Ukrajino. Bivale so v Zakrpatju pri Marijinih sestrach čudodelne svetinje in tam pomagale pri deljenju paketov pomoči, urejanju stanovanja za begunsko družino, za otroke organizirale oratorij ...

In zakaj je misijon nekaj, kar te tako zelo zaznamuje?

»Kar težko je z besedami opisati vse tiste nasmeške na obrazih, drobne roke, ki te močno objamejo, in iskrene oči, iz katerih sije veselje in ljubezen. Lahko rečem samo to, da zdaj

Madagaskar

razumem prostovoljce prejšnjih let, ki rečejo, da so na Madagaskarju pustili delček srca.« (Špela, Madagaskar 1)
»Biti šest tednov v Indiji mi je dalo vedeti, kako zelo rada imam Slovenijo: čistočo, naravo, slovenski jezik ter urejen promet. Sedaj, ko sem v Sloveniji, šele vidim, kako rada imam Indijo: indijske otroke, učinkovite indijske metle, preprostost ter odprtost ljudi.« (Maja, Indija)

»Madagaskar se je zame izkazal kot kraj velikih nasprotij. Ljudje v raztrganih oblačilih, vendar z jasnino in odločnostjo na obrazu. Otroci s praznimi želodčki, ampak tako iskrivimi in veselimi pogledi. Graščine v vsem zahodnem blišču in lesene kolibe, ki trepetajo pred prihajajočim ciklonom. In jaz, razpet med dva svetova. In izkušnja misijona, ki ta dva svetova povezuje, da se lahko drug od drugega učita.« (Klemen, Madagaskar 2)
Po vrnitvi z misijona smo se v začetku oktobra vsi POTA prostovoljci srečali tudi na zaključnem srečanju v Stični.

Med seboj smo si podelili svoje spomine, izkušnje, trenutke, ki so se nas posebej dotaknili ...

»Eden od mojih najdragocenejših spominov iz Ukrajine je videti združene vernike štirih različnih veroizpovedi v skupni molitvi, molitvi za mir. Bog nas res zna združevati in povezovati na najbolj nenavadne načine.« (Tajda, Ukrajina)

»No, en trenutek se mi je pa res vtisnil v spomin ... Bili smo v cerkvi in s petjem pesmi "Svetel plamen" nastopali pred več kot 100 mladimi iz celotnega Kazahstana. Mislila sem, da ne bo odziva - saj ne razumejo, kaj govorimo, zakaj bi se karkoli zgodilo?

Ampak sredi pesmi sem si drznila pogledati v občinstvo, ki je bilo zdaj na nogah, z rokami v zraku, ploskanje je odmevalo po cerkvi ... Ta občutek, ta trenutek ...« (Julija, Kazahstan)
Izkušnja misijona nas je zelo zaznamovala, hkrati pa v mnogih izmed nas zanetila željo po nadaljnjem misijonskem delovanju doma:

»Trdo delo, borba proti korupciji in veliko vložene energije z minimalnim napredkom, to je realnost njihovega življenja. Ta izkušnja je izbila moja idealizirana pričakovanja o poklicu misijonarja. Predvsem pa mi je pomagala začrtati smer moje prave poklicanosti, saj sedaj, kot bi rekla Natasha (voditeljica odprave), doma iščem svojo pravo Pamplono.« (Brigita, Peru)

»Nazaj v Slovenijo sem prišla z neopisljivim občutkom sreče in hvaležnosti v srcu za vse, kar sem doživela in kar sem se naučila. In kaj sedaj vem? Da tudi v Sloveniji lahko delujemo z odprtim srcem le, kadar smo med seboj iskreni in kadar hodimo po svetu z željo, da bi videli sočloveka tudi takrat, ko je v stiski, mu prisluhnili in ga skušali razumeti. Sploh ni treba iti tako daleč!« (Klara, Indija)

Program POTA bo projekte v državah, kjer so se odvijali letos, izvedel tudi v letu 2023. Vsi mladi med 18. in 30. letom starosti ste tako lepo vabljeni k prijavi, ki se odprejo že novembra 2022. Prav vsi pa ste povabljeni, da nas spremljate na Facebook in Instagram profilu ter na pota.si.

Solzna in **temna dolina**

PETER IVANČIČ, SALEZIJANEC, KUBA

Ker na Kubi že kar nekaj časa preživljamo ure vsakdana v smislu "so ure luči in so ure, ko ni luči", oziroma povedano bolj strokovno, čez dan so ure, ko lahko "štekaš" in prižgeš električno stikalo in so ure, ko je električni mrk. S tem povezan je menda tudi internet in vsa ostala sodobna "žična in brezžična" komunikacija.

Ko sem prejel vaše WhatsApp sporočilo, mi je avtomatsko napisalo v smislu, da bom moral na prejem sporočila počakati. In ko so bile ure električnega toka "v teku", sem čakal in čakal, tudi sam nekaj preizkušal, da bi se prikazalo sporočilo, vprašal sobrata salezijanca, ki se na te stvari res zelo dobro razume ... Pa nič! A se zaradi takšne novodobne malenkosti tudi nisem dal preveč vznemirjati. Življenje je šlo naprej. Danes pa nehote spet opazim WhatsApp iz Misijonske pisarne ... A tokrat se ga je dalo lepo prebrati.

Konjički škrebljajo, ker vozijo težko ... ena od zelo priročnih kubanskih prometnih variant, neodvisna od pomanjkanja naftnih derivatov

Hvala! Ja, to ni tako kot v tistih bolj počasnih starih časih, ko je napisano pismo potovalo z ladjo mesec ali mesece v eno smer in potem odgovor nanj tudi približno toliko nazaj v drugo smer. In branje takšnega pisma je bilo potem skoraj nekaj svetega. Če malo pomislimo, je pravzaprav tudi Božja Beseda pismo, in sicer pismo Boga človeku. In zato se imenuje Sveto pismo. Pred takoavnimi časi izpisano to Pismo na papir, da bi ga

tudi mi danes po tolikšnem času prejeti, odprli in brali. Sv. Duh pa nas razsvetljuje, da bi bilo to branje zares svet trenutek, ki bi nam pomagal k spreobrnjenju, spravi in miru. Ker smo v misijonskem mesecu oktobru, bomo lahko rekli: to je misijon. Tako preprost. Pa z druge strani tako kompliciran ... Ker so "ure, ko je luč in so ure, ko ni luči". Pa naj bo to na Kubi ali v Sloveniji ali kjerkoli že. Sporočilo, ne mislim na WhatsApp, ampak na Božje sporočilo, ki pride, je odprto in berljivo, mi pa smo nanj že pozabili in zato tudi ne odgovorili. Hvala pa dobremu Bogu, da nas po svojem Sv. Duhu potem čisto "slučajno" pripelje do svojega sporočila. Bom še dopisal o ciklonu! Ker vsak ciklon poleg nevšečnosti nosi tudi svoje ime, naj povem, da je temu septembrskemu ciklonu bilo ime Ian (Jan). Privrtel se je z juga in prečkal Kubo na severu, na zahodnem delu. Da ne boste v zmedi, kje to je, gledano iz Slovenije, povem, da gre za del otoka levo od glavnega mesta Havana. Bil je 3. stopnje, kar preprosto povedano pomeni, da je bil ciklon močan. Predvsem je bilo prizadeto področje Pinar del Río. Zaradi posledic se zanje tudi v okviru Cerkve organizira pomoč. Lepo je videti, kako mnogi prinesejo svoja "dva novčiča" za tiste, ki so v tem hipu še bolj potrebni pomoči. V Havani in njeni okolici ni bilo tolikšne škode, razen nekatera podrti drevesa in še kakšna stvar, ki ni bila kos moči in dolgotrajnosti viharja. Ostali večji del otoka pa jo je, hvala Bogu, dobro odnesel. Je pa ciklon Ian, potem ko je zapustil Kubo, dobival na moči in se s še višjo stopnjo vrtel proti severu, na Florido v ZDA.

Ena od večjih cerkva v mestu Camagüey na Kubi je posvečena Materi Božji, Virgen de la Caridad. Misijonsko središče Slovenije ima "zasluge", da so se kazalci na uri zvonika po dolgem času zopet začeli premikati, električne redukcije pa, da je ura do sekunde točna spet večinoma dvakrat na dan.

Vsak tak "dogodek", v tem primeru je bil to ciklon, je za Kubance še dodaten vir negotovosti in tesnobe. Ob že tako težki in še vedno navzdol gibajoči se ekonomski situaciji, ob vsakodnevnih električnih redukcijah ali kot tu pravijo, "apagon-ih", iskanju živil, množičnem odhajanju s Kube ... Hvala Bogu za "kubansko" Mater Božjo! Tu jo kličemo »Virgen de la Caridad«. Mislim, da ne pretiravam, če rečem, da je ta Marija kar za veliko večino Kubancev res "Virgencita", kot ji ljubkovalno in po domače rečejo in se ji s svojevrstno pobožnostjo izročajo. Marija je tu res tista Zvezda Danica sredi te "solzne in velikokrat temne doline", ki kaže na Kristusa, Luč sveta. Medtem ko oni tako radi prižgejo svečo pred Njeno podobo, pa je potem potrebna pot še naprej ... do Jezusa Odrešenika. To pa je misijon! To je evangelizacijska naloga tudi na Kubi. Kako velik teren! In kako malo, zdaleč zdaleč premalo delavcev v tem Gospodovem vinogradu. Molimo, zaupajmo in delujmo! V Sloveniji in na Kubi! Povsod! Gospod naj bo z vsemi vami!

Zaradi Kristusa smo svobodni

V nedeljo, 23. oktobra, smo praznovali Misijonsko nedeljo, ki jo obhajamo po vsem svetu. Osrednje slovensko praznovanje je letos potekalo v župniji Rogaška Slatina. Praznovanje se je pričelo ob 15. uri z molitveno uro in pričevanjem misijonarjev s. Zvonke Mikec, ki deluje v Angoli, Toneta Kerina, ki deluje na Madagaskarju, ter Ivana Bajca, ki se je letos vrnil z misijona na Slonokoščeni obali. Molitveno uro so pripravili mladi iz misijonskega krožka Jegličevega dijaškega doma v Ljubljani pod vodstvom vzgojiteljice Marije Leskovec.

Ob 16. uri se je začela sveta maša, ki jo je ob somaševanju duhovnikov in misijonarjev daroval celjski škof msgr. dr. Maksimilijan Matjaž. V uvodu v sveto mašo in ob začetku pridige je pozdravil vse navzoče, posebej misijonarje. Za osrednji del nagovora pri sveti maši pa je škof naprosil misijonarja Toneta Kerina, ki je s svojimi dolgoletnimi misijonskimi izkušnjami in gorečimi besedami razplamtel srca navzočih. »Za svobodo nas je osvobodil Kristus,« je skupaj z apostolom Pavlom izpostavil misijonar. Na primerih konkretnih izkušenj je pripovedoval, kako na Madagaskarju ljudje skupaj s krščanstvom prevzemajo svobodo mišljenja. Njegove misijonske postojanke so pogosto kraji, kjer ljudje prvič slišijo za Kristusa ali pa je potrebno na novo obuditi ogenj vere, ki je dolga leta tlel pod pokrovom. Pri tem misijonar srečuje vsakodnevne nove izzive, od dolgih in nemogočih poti z avtomobilom, motorjem in pogosto tudi peš, do nenavadnih srečanj s krajevnimi plemenskimi navadami, ki so našemu

zahodnemu načinu mišljenja že dolgo tuje. A Bog ga vodi skozi vse dnevne težave, saj misijonar z vsem srcem in ljubeznijo zaupa vanj, sicer tam ne bi zdržal. S temi in podobnimi mislimi je zbrane nagovoril Tone Kerin. Ob koncu pa je posebej poudaril žalostno vest o ponovni hudi lakoti v njegovem misijonu na Madagaskarju, kjer zaradi spomladanskih ciklonov in hude suše letina ne zadostuje za preskrbo s hrano in mnogi, predvsem otroci, celo umirajo od lakote. Zato je v dneh pred misijonsko nedeljo s pomočjo Misijonskega središča sprožil urgentno akcijo zbiranja izredne denarne pomoči za lakoto na Madagaskarju. V imenu svojih faranov se zahvaljuje za vse darove. Praznovanje je minilo v lepem vzdušju in prijateljskem srečanju med sedanjimi in nekdanjimi misijonarji ter prijatelji misijonov iz vse Slovenije. Zahvala gre domačemu župniku g. Jožetu Vehovarju in župnijskim sodelavcem, predvsem pevcem združenega pevskega zbora, ki so zelo lepo pripravili vso slovesnost.

MISIJONSKA ADVENTNA AKCIJA in ADVENTNI KOLEDAR

V Misijonskem središču Slovenije vsako leto pripravimo Adventni koledar v okviru svetovne misijonske akcije Otroci za otroke. Rdeča nit letošnjega Adventnega koledarja je molitev otrok za otroke. V prvem delu koledarja je predstavljeno življenje mlade Francozinje blažene Pauline-Marie Jaricot, ki je v začetku 18. stoletja v Lyonu ustanovila več velikih misijonskih pobud in je bila letos maja razglašena za blaženo. Njeno življenje smo predstavili že v oktobrski številki Misijonskih obzorij. V drugem delu koledarja so zbrana pričevanja slovenskih misijonarjev o tem, kako oni danes v misijonih molijo z otroki in kako jim molitev pomaga pri njihovem misijonskem delovanju. Misijonska akcija Adventnega koledarja je del mednarodne zveze Svetega misijonskega otroštva. Zbrana sredstva se razdelijo na svetovni ravni za projekte, ki v misijonih služijo predvsem otrokom. V lanskem letu so na ta način otroci iz Slovenije zbrali skupno 82.687,71 €. S tem denarjem smo lahko podprli kar 20 projektov za pomoč otrokom v treh afriških državah: Beninu, Maliju in Mavretaniji. Zahvaljujemo se vsem duhovnikom, katehistom in katehistinjam za misijonsko animacijo otrok. Še posebej pa bomo veseli, če se bo rodil kakšen otroški misijonski krožek. Če veste, da kje že obstaja kakšna skupina, prosimo, da nam to sporočite v Misijonsko središče Slovenije. Adventni koledar je v elektronski obliki objavljen tudi na spletni strani Misijonskega središča Slovenije.

Misijonsko srečanje

V nedeljo, 11. septembra, je bilo v rojanskem Marijinem domu srečanje z misijonarko Andrejo Godnič, ki deluje v Venezueli. Naše društvo sicer najraje povabi na razgovor kakšnega misijonarja v mesecu oktobru, ki je "misijonski mesec", težko pa ga je v tem času še najti v Sloveniji, ker se na jesen misijonarji vračajo v svoje misijone. Tudi sestra Andreja je imela štete dneve do svojega odhoda, tako da smo jo komaj "ujeli".

V Marijinem domu se nas je zbrala kar lepa skupinica in bilo nam je prav prijetno. Sestra Andreja, doma iz Komna, je prišla v spremstvu svoje mame in prijateljice. Mladostna, nasmejana, vedra, komunikativna in pristrčna – taka se nam je predstavila, ko smo stopili v vežo in smo z njo takoj vzpostavili stik. S seboj je prinesla svojo kitaro in med čakanjem na zamudnike nas je spodbudila,

da smo ob njenem brenkanju peli razne ljudske pesmi. Takoj je postalo vzdušje drugačno, saj ima kitara v družbi posebno sproščujočo moč. Naša misijonarka se je na začetku na kratko predstavila. Tako smo izvedeli, da je še zelo mlada želela postati uršulinka, kar je tudi uresničila. V misijone je šla najprej v Peru, pred dobrima dvema letoma pa v Venezuelo, v Caracas. O tej državi je pripravila video predstavitev in nam marsikaj povedala. Na ekranu smo med drugim videli tudi lepo skupino Slovencev, ki živijo v Venezueli. "Ko sem prišla v Venezuelo", pravi sestra Andreja, "sem bila prepričana, da globlje kot smo bili tako ne moremo pasti. Danes vam lahko rečem, da mizerija nima dna. Diktatura ima roko tako nad vojsko kot nad javno upravo, najhujši pa je občutek, da nam ne bo nikoli uspelo

splezati iz tega režimskega primeža. Venezuela je dežela, navajena na desetletja razvoja in blagostanja, zato domačini še vedno ne morejo razumeti, kako so se dali zavesti populizmu Chaveza in njegovih revolucionarjev. Težko je razumeti, da je v ozadju skrbno izvajana mednarodna politika tistih, ki še vedno divje izčrpavajo naravna bogastva države, predvsem petrolej, in financirajo organizirane mednarodne kriminalne organizacije, da opravljajo svoj umazani posel kontrole in pritiska."

Sestra Andreja je izredno verna misijonarka. Srečna je, da ima poleg svojega dela na šoli možnost iti k ljudem, ki nimajo dovolj za preživetje, a so globoko verni. Na vsakem koraku pravi, je ob njej Jezus. On jo vodi, z njim se pogovarja. Tudi na začetku srečanja je želela, da za našo slovensko rojansko skupnost zmolimo in prosimo za pomoč. Z izbranimi besedami je v ta namen sestavila čisto svojo molitev. Naši skupnosti je izrazila iskreno hvaležnost za molitve in darove, ki jih prejema preko Misijonskega krožka. Ta človeška bližina je zanj konkretni dokaz, da v Caracasu niso pozabljeni. Prijetno srečanje se je zaključilo na dvorišču Marijinega doma, kjer smo se nekateri v spomin na lepo srečanje nastavili fotografskemu aparatu. Iz srca ji želimo, da bi njeno versko in človekoljubno delo obrodilo čim več sadov.

Dorica Žagar Filipčič

Posthumno odlikovanje

Pokojni misijonar p. Miha Drevenšek, ki je deloval v Zambiji, je v ponedeljek, 24. oktobra 2022, posthumno prejel predsedniško častno odlikovanje za svojo strast do umetnosti in izobraževanja. Odlikovanje se v Zambiji podeljuje od leta 1997 in je namenjeno vsem tistim prebivalcem Zambije, ki so s svojim delom in znanjem izjemno koristili državi. Predsednik Zambije Hakainde Hichilema je dejal, da si prispevek p. Miha k razvoju, izobraževanju in umetnosti zasluži posebno pohvalo. Med mnogimi dosežki p. Miha so bili tudi: ustanovitev Radia Icengelo in gradnja srednje šole Kalumbwa ter srednje šole St. Joseph v kraju Lufwanya. Ogromen prispevek pa je dal k razvoju izobraževanja in umetnosti v Zambiji.

jubilantka – čestitamo

40 let v misijonih

S. Dorica Sever,
Frančiškanka
Marijina misijonarka,
rojena 19. maja
1952 v Murski
Soboti. V misijone je
odšla 23. februarja 1983. Deluje na
Arktiki – Kanada.

TRIKRALJEVSKA AKCIJA | posamezniki: N.N., Štefe Francisco | **ADVENTNA AKCIJA** | župniji: Bovec, Sečovlje | posamezniki: Ciraj dr. Marta, Vovk Ljudmila | **SKLAD MIVA** | župniji: Ankarar, Boštanj, Bovec, Črni Vrh, Dobje, Dramlje, Drežnica, Javorje nad Škofjo Loko, Kanal, Kančevci, Koroška Bela, Ljubljana-sv. Križ, Ljubljana-Štepanja vas, Lucija, Majšperk, Maribor – Radvanje, Maribor – sv. Janez Bosko, Metlika, Most na Soči, Novo Mesto-Sv. Lenart, Rače, Radovica, Ribnica na Pohorju, Sečovlje, Slovenj Gradec, Suhor, Sv. Ane v Framu, Sv. Anton na Pohorju, Šentrupek, Št. Ilj v Slov. Goricah, Tomaj, Trnje, Velesovo, Velika Dolina, Vinica, Vrhopolje, Zdole | posamezniki: Antolovič Luka, Buhvald Amalija, Bullo Cesare, Celarec Vida, Cavlovič Draga, Čuden Karmen, Dolšak Milan, Dorbež Marko in Marija, Druškovič Ivan, Felician Jernej, Fučka Marko, Gorjup Mojca, Hebar Marija, Horvat Darko, Hvala Irena, Jereb Batagelj Miriam, Kokot Branka in Franc, Kramaršek Marija Ana, Krašna Natalija, Kržišnik Katarina, Langus Tadej, Logar Edo, Malovrh Mojca, Merljak Jakob, Merljak Nada, Milinkovič Margita, Minoritski samostan Piran, N.N., Oberwalder Jože, Pasarič Franjo, Penca, Peterka Mirosław, Pižmoht Marija, Pšeničnik Marjana, Rakun Barbara, Ro-Štan d.o.o., Saksida Bogdan, Sevniki Blažka, Slatič Simona, Snoj Janko, Šavli Klemen, Šimec Tomaž, Šolske sestre De Notre Dame, Štekl Anton, Štolcar Kolja, Vrečič Primož, Zbičajnik Igor, Žužek Barle Ana | **SKLAD ZA MISIJONE** | župniji: Gomilsko, Marija Snežna | posamezniki: Blažič Mihael, Cergolj Janez, Cinger Angelca, Gangl Stanislaw, Gašperšič Nataša, Hribar Samo, Jerič Franc, Jerovšek Jure, Juvan Franc, Klemenčič Mirjan Mihael, Klinar Stanko, Kocijančič Viktor – Janko, Koprivnikar Jožica, Kotnik Ambrož, Kovšca Tončka, Kozjek Marija, Kozole Cvetka, Kranjc Franciška, Kranjc Pavel, Krevelj Branko, Krizan Gabriela, Kržan Miklavž, Lah Zmaga, Lapan Katarina, Lika Sebastian, Linguaduct d.o.o., Lipušček Marjan, Ljuman d.o.o., Lovše Anica, Lukman Flis Nada, Magdič Olga, Merljak Nada, Mernik Franc, Merše Franjo, Mesec Vida, Mikulin Olga, Mulec Janez, N.N., Nastran Matej, Obrar Terezija, Osredkar p. Mari Jože, Pašiči Ilija, Pavli Alenka, Pavli Tatjana, Pavlič Renata, Perenič Gordan, Podkrižnik Jožef, Pošlek Lucija, Potisek Helena, Princič Silvester, Rastresen Marija, Saksida Blaž, Schwarzbart Tomaž Ervin, Sirk Saksida Marija, Skribe – Dimc Darja, Slokar Darja, Strauch Petra, Suhadolnik Franci, Šiško Milka, Štrukelj Franciška, Virant Simon, Vogrinčič Mateja, Zgaga Rudolf Anton, Zorenč Davorina, Zorko Milena, Zupančič Bernarda, Zveplan Ozvatič Marija | **SKLAD ZA LAČNE** | župniji: Zagorje | posamezniki: Adamič Ana, Arzenšek Zvonarek Barbara, Brezec Tjaša, Brišar Olga, Firbas Marija, Franciščanski samostan Kostanjevica na Krki, Harej Janko in Metka, Hladnik Primož, Hribar Samo, Hribernik Janja, Hvala Irena, Ivančič Angela, Jakofčič Darja, Kozina Jože, Kozinc Janez, Krečič Slavica, Krnc Stane, Kržan Ana, Kržišnik Franci, Kuret Sanja, Leban Vilijelma, Lipušček Marjan, Macedoni Anica, Marenčič Dragica, Medvešek Viljem, Mesec Vida, N.N., Nuč Mojca, Pirnar Zan, Pisk Marjeta, Princič Silvester, Ravnošesje in Marko Janc s.p., Repar Mateja, Rihtar Helena, Rus Lucija, Sečnik Davorin, Sovdat Milena, Sušnik Kolbezen Barbara, Tajnikar Matej, Vidmar Podboj Daniela, Vidrih Slavica, Zabukovec Darinka | **SKLAD ZA MADAGASKAR** | župniji: Škofja Loka | posamezniki: Anderluh Marija, Berk Majda, Bizjak Milojka, Bogataj Marko,

Botter Mario, Bovcon Marjetka, Bratina Grmek Tanja, Bratina Milena, Bratina Neda, Bregant Neža, Brunšek Miran, Bukvič Marija, Burja Marjeta, Candellari Miran, Cencelj Matija, Cinkelj mlajši Slavko, Colnar Marija, Čurk Emilija, Čepon Urban, Čerin Aleš, Černelič Bogomila, Čobec Aleksander, Čuk Niko, Demšar Tilen, Dolenc Janez, Dolinšek Tatjana, Duhannoy Dimitri Lawrence, Duler Jernej, Eber Marija, Eržen Vesna, Fajdiga Stanko, Forjan Sebastian, Frece Aleš, Fric Andrej, Galek Peter, Gašparin Kavčič Lea, Gašperšič Nataša, Gladek Maja, Globočnik Kukovica Marta, Godeša Marjeta, Gojkošek Marija, Grbec Cecilija, Grčman Boštjan, Grmek Ingrid, Grmovšek Boris, Horvat Martina, Horvat Vilma, Hozjan Meta, Ilič Darja, Jagodic Leon, Jakša Mihela, Junež Tanja, Kamplet Natalija, Karmeličanke, Kastelec Jernej, Kerin, Kerin Magdalena, Kham Marko, Kidrič Ana, Kidrič Anita, Kinkela Damjana, Klinar Matilda, Kobal Klavdija, Kobale Damjan, Kočar Cirila, Kokalj Tadej, Kolar Darinka, Kolar Maša, Koražija Fidler Bernarda, Kordiš Marjetka, Koren Jerica, Kores Jožefa, Kosce Mojca, Košir Miloš, Kostrun Tomi Anton, Kovačič Danijel, Kozin Katja, Kozina Jože, Kozjek Marija, Kožuh Simon, Krašovec Jana, Krebelj Marija, Kremžar Jerman Maria Ana, Krofi Gotlin Vesna, Kropaci Darja, Krt Marta, Krumpak Danica, Krzyk Zdenka, Kunstelj Barbara, Kunstelj Peter, Lah Benjamin, Lah Cilka, Leben Tatjana, Lesnik Leopold, Lešnjak Marija, Letnar Milan, Likar Franc, Linasi Albina, Ljudska Optika Glasmaher, Lukanc Roman, Maležič Nina, Malovrh Mojca, Marinič Miro, Mavrek Renata, Meglič Alma, Menegalijska Tone, Mernik Franc, Mihelj Irma, Miklič Vlasta, Mikolič Marta, Miklar Urška, Modic Stanislav, Mrak Janez, Muha Vera, Murko Jožef, N.N., Nared Vita, Nemec Vesna, Nidorfer Matej, Novak Anka, Oder Leyla, Omahen Dolores, Oman Matjaž, Pavlič Renata, Pečar Andraž, Pečavar Ivan, Perše družina, Peterca Katarina, Pevec Andrej, Pierre Sorlut, Pintar Špela, Pipan Damijana, Pirš Barbara, Pirš Danijel, Pirš Milica, Pisk Rok, Plahuta Božidar, Podjavoršek Matjaž, Pogačar Martina, Poredoš Simona, Poredoš Tomaž, Prah Bogdan, Prašnikar Cerar Darja, Pribožič Jožef, Rakovec Elizabeta, Ramovš Vera, Raspor Andrej, Remic Primož, Rezar Jurij, Rojc Breda, Rojec Jože, Rome Darja, Rovtar Jože, Rozman Marija, Rupnik Helena, Sajko Anton, Semenič Bojana, Sever Primož, Skočir Damijana, Skok Ana in Janez, Skok Petra, Sluga Mateja, Smodiš Robert, Snoj Jose Estanislao, Souidi Jernej, Starman Aleš, Starman Anton, Sterle Mirjam, Stevinovič Marija, Strajnar Gregor, Strniša Marija, Susman Martina, Sarlah Zdravko, Šinkar Franci, Škerbec Janja, Škofja Celje, Škrabanja Alenka, Šmrc Vesna, Tacl Ranfi Mateja, Tancar Luka, Tikvič Anja, Tootill Katja, Trošt Stenovec Vilma, Trunk Matej, Uranič Terezija, Verdenik Benjamin, Vidmar Gregor, Vidmar Jernej, Vindiš Dominika, Vozelj Janez, Vuga Matej, Wonderlife d.o.o., Zakrajšek Nuška, Zavadlav Marija, Zbil Martin, Zelenc Marija, Zgonc Tanja, Zorko Kern Mateja, Zagar Maja, Železnik Valerija, Žgur Silvester, Žužek Majda | **ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE MISIJONARJEV** | posamezniki: Harej Janko in Metka, Mikeln Petra, Vogrinčič Mateja | **ZA GOBAVCE** | posamezniki: Kobal Klavdija, Krefc Timotej | **ZA ŠOLANJE BOGOSLOVCEV** | Mijatović Avgustin | **GRADNJA CERKVA V MISIJONIH** | Hribar Samo | **VOĐNJKI ZAMBIJA** | Anžlovar Terezija | **LEŃKOV SKLAD** | posamezniki: Cinkelj mlajši Slavko, Misijonska tombola San Justo

| **MAŠNE INTENCIE** | župniji: Komenda, Škofja Loka | posamezniki: Cinkelj mlajši Slavko, N.N. | **DISPANZER MATANGA** | posamezniki: Beton Damjan, Čemažar Filip, Gajšek Rok, Hreščak Marjan, Hrovat Nataša, Jan Nadia Micaela, Jerman Lucas Tomas, Kresnik Robert, Lenarčič Andres, Markelj Jernej, N.N., Qualizza Nataša, Podobnik Jožica, Treven Martin, Žnidar Alejandro, Žnidar Andres, Žnidar Francisco, Žnidar Jerman Magdalena | **ZA BEGUNCE** | Fabčić Tomaž | **MISIJOŃ AMPITAF** | župniji: Črna na Koroškem, Polhov Gradec, župnijska Karitas Ravne na Koroškem | posamezniki: Birk Anže, Božič Mičo, But Andrej, Črešnik Mojca, Fajmut Ana, Godec Darjan, Gregorič Danijel, Jamnik Kurnik Urška, Jelenko Anže, Kamplet Maša, Kavčič Cecilija, Klemenšek Oder Andrej, Kompan Janez, Kos Simona, Kovač Anja, Krajnc Aleksander, Kurnik Matej, Mežner Tina, Prodnik Luka, dr. Anja Rudm, Solman Štaš s.p., Stvarnik Špela, Šubič Alojzij s.p., Tilinger Stana, Trampuš Ramovš Špela, Valek Katarina, Zobozdravstvo Janez | **PAVEL BAJEC** | posamezniki: Kosmač Janko, Milharčič Alojz | **S. ANKA BURGER** | Misijonski Krozek Rojan – Trst | **S. VIDA GERKMAN** | posamezniki: Oblak Marija, Peroša Peter, Pirc Janko Jožef, Selan Stanka, Škofja Novo Mesto | **S. VESNA HITI** | župniji: Breznica | posamezniki: Drolc Jožef, Kocen Petra, Lajevec Janja, Matičič Ana, Misijonski Krozek Rojan – Trst, Modic Erika, N.N., Ramovš Vera, Strnad Alenka | **TONE KERIN** | posamezniki: Beguš Lojze, Bizant Sara, Bojc Tomaž, Brozovič Ana Marija, Colner Justina, Dolenc Jože, Dominko Stefan, Drobež Kristina, Eržen Vesna, Gabrček Mihaela, Glasenčnik Robert, Hancič Ana, Harej Rok, Hliš Renata, Horvat Matej, Humer Andrej, Jagodic Franci, Jamnik Cvetka Terezija, Jamšek Dimitrij, Jerman Milena, Jesenek Dalmijana, Job Center d.o.o., Kadunc Tadeja, Kastelec Tomaž, Kastelic Ivan, Kleč Matevž, Knez Damjan, Kobolt Sara, Končan Irena, Košir Melita, Kovačič Katja, Kržišnik Eva, Kušar Alenka, Lah Benjamin, Lajevec Janja, Lombardo – družina, Majster s.p., Marhold Rajka, Markovič Eva, Mejač Kušar Andreja, Merljak Vid, Misijonska Skupina – župnija Ajdovščina, Mohorčič Jože, N.N., Nared Jerca, Oblak Marija, Omejc – Demšar Lucija, Perčič Anton, Petkovšek Danica, Rozina Teja, Skapin Neža, Stegnar Marko Mohor, Šavli Klemen, Škoberne Nejc in Mica, Škoflek Mirko, Škvarc Jernej, Štrancar Nikolaj, Štupar Kristina, Šušteršič Ivana, Švegl Metka, Tikvič Anja, Turk Marija, Tušek Andrej, Vadnov Tanja, Venko Katja, Vombarger Metka, Zevnik Helena, Žagar Špela | **TONE OVITAR** | Žgur Miro | **S. AGATA KOCIPER** | posamezniki: Lenassi Franc, Misijonski Krozek Rojan – Trst, Srebrnič Tereza | **JANEZ KRMELJ** | posamezniki: Apeks d.o.o., Bizjak Milojka, Hostnik Janez, Kržišnik Eva, Lenassi Franc, Misijonski Krozek Rojan – Trst, Sušnik Kolbezen Barbara, Sušnik Mojca, Štrancar Nikolaj, Vrabec Marko, Zgubič Evgen | **S. ANDREJA GODNIČ** | posamezniki: Cengija Kata, Dovč Mihaela, Fajdiga Joško, Furlan Alenka, Habjanec Jožica, Merljak Nada, Misijonska skupina – župnija Ajdovščina, Oblak Vidic Katarina, Pegan Sara, Rustja Andreja, Sedej Andreja, Smole Marija, Strajnar Breda, Sušnik Mojca, Šneberger Breznik Darja, Štuhec msgr. dr. Ivan | **DANILO LISJAK** | posamezniki: Bonutti Hajdinjak Kamila, Harej Janko in Metka, Krevelj Branko | **TOMAZ MAVRIČ** | Malalan Nika | **IVAN BAJEC** | Pirc Mirjam | **S. ZVONKA**

*Darovi objavljenih
so na naš račun prispeli
v obdobju med 21. 9. 2022 in
18. 12. 2022. Hvala vsem.*

MIKEC | posamezniki: Krnc Martina, Misijonski Krozek Rojan – Trst, Murn, Novak Bernarda, | Ogorevc Klara | **MISIJOŃ NARKE** | **MATERE TEREZIE** | Kranjc Rafael | **JANEZ MESEC** | posamezniki: Apeks d.o.o., Klemenčič Hiacinta, Misijonski Krozek Rojan – Trst, N.N., Nared Matija, Petrovič Marko, Šimic Apolonija, Zalec Monika | **PEDRO OPEKA** | posamezniki: Bohak Ivan (Janko), Bolta Majda in Marko, Čuk Marija, Dovč Mihaela, Herman Petra, Hočevar Janko, Kham Alenka, Kozina Jože, Lah Benjamin, Luin Pjerina, Misijonski Krozek Rojan – Trst, Paljk Florijana, Pot d.o.o., Ravnošesje in Marko Janc s.p., Rus Valerija, Slovenska Karitas, Snoj Irena, Šegula Zdenka, Štemberger Ida, Stih Damjan, Zgonc Marija | **S. JOŽICA STERLE** | Misijonski Krozek Rojan – Trst | **ŠKOF MARTIN KMETEC** | posamezniki: Dolinšek Tatjana, Selan Stanka, Škofja Novo Mesto | **S. MARJETA ZANJKOVIČ** | župniji: Razkrižje | posamezniki: Anita Zupančič, Čebokelj, Dolinšek Tatjana, Greif Boris, Kokovnik Zofija, Kovačič Alenka, Muršič Marija, Omahen Dolores, Škofja Novo Mesto, Vrecl Kojc Helena, Zadravec Kristina, Zadravec Roman | **TONE GRM** | posamezniki: Dolhar Samo, Jazbec d.o.o., Kožuh Ivo, Misijonski Krozek Rojan – Trst, Otroška ambulanta Krese, Transport Toš-Zabret d.o.o., Virant Simon | **S. BOGDANA KAVČIČ** | posamezniki: Kavčič Irena, Marinič Miro, Matičič Ana, Misijonski Krozek Rojan – Trst, N.N., Škofja Novo Mesto, Zajec Klemen | **LOIZE PODGRAJSEK** | posamezniki: Bučar Tatjana, Misijonski Krozek Rojan – Trst, Povh Jože | **S. ANICA STARMAN** | Misijonski Krozek Rojan – Trst | **S. MILENA ZADRAVEC** | posamezniki: Černe Milena, Bratina Milena, Harej Neva in Rajko, Jeralič Martina, Misijonski Krozek Rojan – Trst, N.N., Souidi Zavrč Nada | **JANEZ MUJDRICA** | Hozjan Franc | **JANEZ SEVER** | Žgur Miro | **S. LJUDMILA ANŽIČ** | Krevs David | **S. ANA SLIVKA** | Merljak Nada | **S. BARBARA PETERLIN** | posamezniki: Friedrich Jožefa, Lajevec Janja, Mežan Olga, N.N., Pirnat Janez, Pšeničnik Marjana, Trošt Peter | **S. DORICA SEVER** | posamezniki: Muller Marija, Perovšek Francka, Selan Janez, Štekl Anton, Žgur Miro, | **STANE KERIN** | posamezniki: Škrobar Daniela, Zevnik Helena | **S. URŠA MARINČIČ** | posamezniki: Berden Katja, Berden Peter, Friedrich Jožefa, Gerl Jožica, Kelbič Dajič Mojca, Kržišnik Eva, Lajevec Janja, Novak Janja, Pisk Tomaž, Rode Marjan, Sušnik Kolbezen Barbara, Šilc Herga Vojka, Šilc Marinič Andreja | **S. MOJCA KARNIČNIK** | posamezniki: Bertok Alenka, Bizjak Milojka, Colnar Marija, Čelik Branko, Černe Milena, Fajdiga Joško, Gregorič Trkman Emilija Milena, Homar Ambrož, Jamšek Dimitrij, Kern Franciška, Kuralt Dejan, Matzele Boštjan, Misijonski Krozek Rojan – Trst, Mušič Lia, N.N., Oder Marija, Satralkar Lucija, Štafunko Fanika, Šuštar Zalar Tadeja, Svab Anica | **MISIJOŃA CRIPAM-BRAZILIJ** | posamezniki: Kos Tjaša, Muller Horvatič Ingrid | **POMOČ SESTRAM V UKRAJINI** | posamezniki: Božič Jože, Černe Milena, Fajdiga Joško, Flerin Ljudmila, Gladek Maja, Harej Neva in Rajko, Jamšek Dimitrij, Kocijančič Herman, Kočar Stanislaw, Logar Marija, Merše Franjo, Muha Vera, N.N., Petrovič Jernej, Plut Andreja, Požar Jožef, Schweiger Ana, Stanonik Marija, Tomšič Marko, Tovšak Peter, Trobec Franc, Zajec Marija | **POLONA DOMINIK** | posamezniki: Ažman Bogdan, Kušar Mihael, Misijonski Krozek Rojan – Trst, N.N., Sedej Andreja, Smole Marija, Zupančič Ela | **JOŽE ANDOLŠEK** | Misijonski Krozek Rojan – Trst

Priporočeni dar za tisk Misijonskih obzorij za leto 2023 bo 9€.

*Bog je v Jezusu Kristusu
stopil na svet in bival med nami.
Dal nam je svojo ljubezen in nas odrešil.
Povezani med seboj vsak na svojem kraju
oznanjamo to veliko Božjo ljubezen do človeka.*

*Sodelavci Misijonskega središča Slovenije
se vam zahvaljujemo za vašo povezanost in sodelovanje.*

*V veselju nad Jezusovim rojstvom vam voščimo
blagoslovljen Božič in milosti polno leto 2023.*